

ھەرئەمى كوردستانى عىراق
ئەنجومەنى نىشتمانىي
كوردستانى عىراق

ئەنجومەنى نىشتمانىي كوردستانى عىراق

پروژەكۆلەكان

36

سالى / 2006 – بەرگى سى و شەش

چاپى يەكەم / سالى 2007

پىرىست

- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (1) ى نائاسايى خولى دووهمى ھەلبىزاردن - شەممە 2006/1/21 ن 5
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (2) ى نائاسايى خولى دووهمى ھەلبىزاردن - سى شەممە 2006/1/24 ن 15
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (3) ى نائاسايى خولى دووهمى ھەلبىزاردن - چوار شەممە 2006/2/22 ن 55
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى دەستپىك خولى دووهمى ھەلبىزاردن - دوو شەممە 2006/3/9 ن 87
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (1) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - پىنج شەممە 2006/3/16 ن 102
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (2) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - چوار شەممە 2006/3/29 ن 133
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (3) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - پىنج شەممە 2006/3/30 ن 182
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (4) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - دوو شەممە 2006/4/3 ن 221
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (5) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - ھەينى 2006/4/14 ن 323
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (6) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - يەك شەممە 2006/5/7 ن 359
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (7) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - يەك شەممە 2006/6/4 ن 388
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (8) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - دوو شەممە 2006/6/19 ن 404
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (9) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - سى شەممە 2006/6/20 ن 4117
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (10) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - چوار شەممە 2006/6/21 ن 420
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (11) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - دوو شەممە 2006/6/26 ن 428
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (12) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - پىنج شەممە 2006/6/29 ن 431
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (13) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - يەك شەممە 2006/7/2 ن 472
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (14) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - دوو شەممە 2006/7/3 ن 493
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (15) خولى دووهمى ھەلبىزاردن - سى شەممە 2006/7/4 ن 537
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (1) ى نائاسايى خولى دووهمى ھەلبىزاردن - دوو شەممە 2006/7/10 ن 552
- پرۇتۇكۆلى دانيشتىنى ژماره (2) ى نائاسايى خولى دووهمى ھەلبىزاردن - چوار شەممە 2006/8/23 ن 600

پروتۆكۆلى دانىشتنى ژماره (2)ى نائاسايى

سى شەممە رېكەوتى 2006/1/24

كاتزمېر (1,25)ى پاش نيوەرۇ رۇژى سى شەممە رېكەوتى 2006/1/24 ئەنجومەنى نىشتمانىيى كوردستانى عىراق بە سەرۇكاپەتى بەرپىز عدنان رشاد مفتى سەرۇكى ئەنجومەن و، بە ئامادەبوونى بەرپىز محمد قادر عبدالله جىگىرى سەرۇك و، بەرپىز فرست احمد عبدالله سكرتېرى ئەنجومەن، دانىشتنى ژماره(2)ى نائاسايى خولى دووهمى ھەئىزان، سالى (2006)ى خۇى بەست.

بەرنامەى كار:

پشت بەو دەسلەتەى بە پىيى برگە يەكى ماددە شەش لە پەپرەوى ناوخۇى ژماره يەكى ھەموار كراوى سالى 1992 ى ئەنجومەنى نىشتمانىيى كوردستانى عىراق، و بەپىيى برگە يەكى ماددە بىستى پەپرەوگە لەسەر داواى بەرپىز سەرۇكى ئەنجومەنى نىشتمانىيى كوردستان بۇ دانىشتنىكى نائاسايى، برپار درا بەرنامەى كارى دانىشتنەكە لە كاتى (1,25)ى پاش نيوەرۇ رۇژى سى شەممە رېكەوتى 2006/1/24 دا ساز بدرىت، بەم شىوہىيەى خواروہ بىت.

1-خویندەنەوہى يەكەمى پىشنىيازى ھەموار كوردنى ياساى ئەنجومەنى وەزيران ژماره (3)ى سالى (1992)ى ھەموار كراوى ھەرىم و، گفتوگۇ كوردن و دەنگ لەسەردانى.

2-خویندەنەوہى يەكەمى پىشنىيازى ھەموار كوردنى ياساى ژماره (1)ى سالى (2005)ى سەرۇكاپەتى ھەرىمى كوردستان و، گفتوگۇ كوردن و دەنگ لەسەردانى.

بەرپىز سەرۇكى ئەنجومەن:

بەناوى خواى گەرەو مېھربان، بەناوى گەلى كوردستان دانىشتنى (2)ى نائاسايى دەست پى دەكەين، بەرنامەى كار: پشت بەو دەسلەتەى بەپىيى برگە (1)ى ماددە (6) لە پەپرەوى ناوخۇى ژماره (1)ى ھەموار كراوى سالى 1992 ى ئەنجومەنى نىشتمانىيى كوردستان – عىراق و بەپىيى برگە (1)ى ماددە (20)ى پەپرەوگە و لەسەر داواى بەرپىز سەرۇكى ئەنجومەنى نىشتمانىيى كوردستان بۇ دانىشتنىكى نائاسايى، برپار درا بەرنامەى كارى دانىشتنەكە كات (1,25)ى پاش نيوەرۇ رۇژى سى شەممە رېكەوتى 2006/1/24 دا ساز بدرىت بەم شىوہىيەى خواروہ بىت:

1-خویندەنەوہى يەكەمى پىشنىيازى ھەموار كوردنى ياساى ئەنجومەنى وەزيران ژماره (3)ى سالى (1992)ى ھەموار كراوى ھەرىم و، گفتوگۇ كوردن و دەنگ لەسەردانى.

2-خویندەنەوہى يەكەمى پىشنىيازى ھەموار كوردنى ياساى ژماره (1)ى سالى (2005)ى سەرۇكاپەتى ھەرىمى كوردستان و، گفتوگۇ كوردن و دەنگ لەسەردانى.

داوا لە لىژنەى ياسايى دەكەم بفرموون بۇ خویندەنەوہى ھەردوو پىشنىيازەكە، پىش ھەموو شتىك داواى لىبوردين دەكەم لە داكەوتنى دەست پى كوردنى كارەكانمان، لەبەر ھۇى ھەنى و تەكنىكى صياغە كوردن و تەرجومە كوردنى، لە يەكە يەكەتان داواى لىبوردين دەكەم، ئىنشائەللا ھەموو جار ھەولئىش دەدەين و وەعدىش دەدەين دووبارە نەبىتەوہ.

بەرپىز شىروان ناصح عبدالله حیدرى:

بەرپىز سەرۇكى ئەنجومەن.

بەرپىزان ئەندامانى ئەنجومەن.

ئىستا دەقى پېشنىياري ئەندامانى پەرلەمانتان پېشكەش دەكەين، سەبارەت بە ھەموار كوردنى ياساى ژمارە (3) ى سالى
(1992) ياساى ئەنجومەنى وەزيران.

بۇ سەرۆكايەتى ئەنجومەنى نىشتەمانىي كوردستان

ب/ پرۆژەى ياسا

ئىمەى ژمارەى ياساىي لە ئەندامانى پەرلەمان ھاوپېچ لەگەل ئەم داواكارىيە، پرۆژەى ياساى ھەموار كوردنى ھەوتەمى
ياساى ئەنجومەنى وەزيران ژمارە (3) ى سالى (1992) پېشكەش بە بەرپزتان دەكەين، بۇ ئەوہى بخرىتە بەرنامەى
كارى كۆبونەوہى داھاتووى ئەنجومەن.

لەگەل رېزماندا

ئەو ئەندامە بەرپزانەى كە ئىمزاىان كوردوہ:

- 1- شىروان ھەيدەرى.
- 2- ھەونى بەزاز.
- 3- ھەبدولكەرىم ھەماوہند.
- 4- طارق جامباز.
- 5- كەرىم بەھرى برادۆستى.
- 6- خەلىل ئىبراھىم.
- 7- د. ناصح غەفور رمضان.
- 8- جەمال محمد قاسم.
- 9- رەشاد ئەھمەد.
- 10- سەردار ھەركى.
- 11- خەمان زرار.
- 12- مەلا سەعدەدىن مەلا ھەبدوللا.
- 13- شىرىن ھەبدولرەھمان.
- 14- د. شوكرىيە رەسول.
- 15- فخرىيە مستەفا مەھمەد.
- 16- شوكرى نىرۆيى.
- 17- احسان ھەبدوللا.
- 18- خورشىد شىرە.

ئىستاش براى بەرپزم كاك ھەبدولكەرىم پرۆژەكە بە زمانى كوردى دەخوئىنئىتەوہ، با بفرمووئىت.

بەرپز عبدالكريم ابوبكر مصطفى:

بەرپز سەرۆكى ئەنجومەن.

بەناوى خوداى گەورەو دۆھان

بەناوى گەلەوہ

ئەنجومەنى نىشتەمانىي كوردستان – عىراق

پشت به برپگه‌ی (1) له مادده‌ی (56) و مادده (53) یاسای ژماره (1) ی سالی 1992 ی هه‌موار کراو و له‌سه‌ر خستنه‌رووی ژماره‌ی یاسایی له ئەندامانی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان – عێراق، ئەنجومەنی نیشتمانیی له دانیشتنی رۆژی / 2006 بریاری دانانی ئەم یاسایە خوارەوه‌ی دا:

یاسای ژماره () بۆ سالی 2006

یاسای هه‌موار کردنی هه‌وته‌می ئەنجومەنی وه‌زیرانی هه‌رێمی کوردستان – عێراق

ژماره (3) بۆ سالی 1992 ی هه‌موار کراو

مادده‌ی یه‌که‌م:

1- ئەو به‌ده‌رکردنه‌ی (الاسته‌ئا) له هه‌موار کردنی یه‌که‌می مادده‌ی چواره‌م له یاسای ئەنجومەنی وه‌زیرانی هه‌رێمی کوردستانی هه‌موار کراو دا هاتوو سه‌بارت به مه‌رجی ته‌مه‌ن هه‌لده‌وه‌شێندریته‌وه.
2- مه‌رجه ئەو که‌سه‌ی بۆ پۆستی بریکاری وه‌زاره‌ت داده‌نریته به‌لای که‌م هه‌لگری ب‌روانامه‌یه‌کی سه‌ره‌تایی زانکۆ بێت.

مادده‌ی دووهم:

1- ب‌رپگه‌ی (1) له مادده‌ی یه‌که‌می یاسای هه‌موار کردنی پینجه‌می یاسای ئەنجومەنی وه‌زیران هه‌موار ده‌کریت و به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندريته‌وه: (ئەنجومەن به‌ بالاترين ده‌سه‌لاتی جیبه‌جی کردنی هه‌رێم داده‌نریته و له سه‌رۆک و جیگره‌که‌ی و وه‌زیره‌کان پیک دیت).
2- ب‌رپگه‌ (2) له هه‌مان مادده هه‌لده‌وه‌شێندریته‌وه و ئەمه‌ی خواره‌وه جیگای ده‌گریته‌وه: (سه‌رۆکی ئەنجومەنی وه‌زیران جیگریکی ده‌بیت).
3- ب‌رپگه‌ (3) له هه‌مان مادده هه‌لده‌وه‌شێندریته‌وه و ئەمه‌ی خواره‌وه جیگه‌ی ده‌گریته‌وه: (سه‌رۆکی ئەنجومەنی وه‌زیران بۆی هه‌یه هه‌ندیک له ده‌سه‌لاته‌کانی خۆی به جیگره‌که‌ی بدات. ب‌له‌کاتی ناماده نه‌بوونی سه‌رۆکی ئەنجومەنی وه‌زیراندا جیگره‌که‌ی جیگه‌ی ئەو ده‌گریته‌وه.
4- ب‌رپگه‌ (2) ی مادده‌ی هه‌وته‌می یاساکه هه‌موار ده‌کریت و به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندريته‌وه, (له حاله‌تی چۆل بوونی پۆستی سه‌رۆکدا جیگره‌که‌ی کار و فه‌رمانی پۆسته‌که ده‌گریته ئەسته‌ بۆ راپه‌راندنی کاروباره‌کان تا ده‌ستنیشان کردنی سه‌رۆکیکی نوێ له ماوه‌ی (15) رۆژ و پیکه‌ینانی وه‌زاره‌تیکی نوێ).

مادده‌ی سێیه‌م:

مادده‌ی نۆیه‌م له یاسای ئەنجومەنی وه‌زیران و سه‌رجه‌م ئەو هه‌موار کردنانه‌ی به‌سه‌ریدا کراوه هه‌لده‌وه‌شێندریته‌وه و ئەمه‌ی خواره‌وه جیگه‌ی ده‌گریته‌وه.

1- ئەنجومەنی وه‌زیران ئەم وه‌زاره‌تانه‌ی خواره‌وه ده‌گریته‌وه:

1- وه‌زاره‌تی ناوخۆ.

2- وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری.

3- وه‌زاره‌تی داد.

4- وه‌زاره‌تی کاروباری پيشمه‌رگه.

5- وه‌زاره‌تی گواسته‌نه‌وه.

6- وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده.

7- وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی.

8- وه‌زاره‌تی کاروباری کۆمه‌لایه‌تی.

- 9- وەزارەتی ئەوقاف و کاروباری ئایینی.
- 10- وەزارەتی دەرامەتە ئاویەکان.
- 11- وەزارەتی ئاوەدانکردنەوهو نیشتەجێکردن.
- 12- وەزارەتی پلاندانان.
- 13- وەزارەتی مافی مرۆف.
- 14- وەزارەتی خۆپێندنی بالۆ توێژینەوهی زانستی.
- 15- وەزارەتی کشتوکال.
- 16- وەزارەتی کاروباری شەهیدان.
- 17- وەزارەتی رۆشنیبری.
- 18- وەزارەتی کارەبا.
- 19- وەزارەتی سامانە سروشتیەکان.
- 20- وەزارەتی شارەوانی.
- 21- وەزارەتی وەرزش و لاوان.
- 22- وەزارەتی کاروباری ناوچەکان لە دەرهوهی هەرێم.
- 23- وەزارەتی بازرگانی.
- 24- وەزارەتی پیشەسازی.
- 25- وەزارەتی زینگە.
- 26- وەزارەتی گەشت و گوزار.
- 27- وەزارەتی گەیاندن.

ب- دەکرێ ئەنجومەنی وەزیران چەند وەزیریکی هەرێم بگرێتە خۆ.

ماددەى چوارەم:

کار بە هیچ دەقیک ناکرێت کە لەگەڵ ئەحکامی ئەم یاسایەدا ناکۆک بێت.

ماددەى پینجەم:

ئەنجومەنی وەزیران دەبێ ئەحکامی ئەم یاسایە جێبەجێ بکات.

ماددەى شەشەم:

ئەم یاسایە لە رۆژی دەرجواندنیەوه جێبەجێ دەکرێت و لە رۆژنامەى فەرمی (وفاقى کوردستان) بالۆ دەکرێتەوه.

بەرپز عونی کمال سعید بزاز:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێستاش دەقی پرۆژەکە بە زمانی عەرەبی دەخوینمەوه:

بسم الله الرحمن الرحيم

بأسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان-العراق

استنادا لأحكام الفقرة (1) من المادة (56) والمادة (53) من القانون رقم (1) لسنة 1992 المعدل وبناءً على معارضه العدد القانوني من أعضاء المجلس الوطني لكوردستان-العراق، قرر المجلس الوطني بجلسته المنعقدة بتاريخ / / 2006 تشريع القانون الاتي:-

قانون رقم () لسنة 2006

قانون التعديل السابع لقانون مجلس وزراء إقليم كوردستان – العراق

رقم (3) لسنة 1992 المعدل

المادة (الأولى):

- 1- يلغى الاستثناء الوارد في التعديل الاول للمادة الرابعة من قانون مجلس وزراء إقليم كردستان - العراق المعدل حول شرط العمر.
- 2- يشترط في من يعين بمنصب وكيل وزارة أن يكون حاصلًا على شهادة جامعية أولية على الأقل.

المادة (الثانية):

- 1- تعدل الفقرة (1) من المادة الاولى من قانون التعديل الخامس لقانون مجلس الوزراء وتقرأ كآآتي:
(يعتبر المجلس أعلى هيئة تنفيذية للاقليم ويتكون من الرئيس ونائبه والوزراء)
 - 2- تلغى الفقرة (2) منها وتحل محلها مايلى:- ((يكون لرئيس مجلس الوزراء نائب))
 - 3- تلغى الفقرة (3) منها وتحل محلها مايلى:-
أ- لرئيس مجلس الوزراء تخويل بعض من صلاحياته الى نائبه.
ب- في حالة غياب رئيس مجلس الوزراء ينوب عنه نائبه.
 - 4- تعدل الفقرة (2) من المادة (السابعة) منه وتقرأ كآآتي:-
((في حالة خلو منصب الرئيس يتولى مهام منصبه نائبة لتمشية الامور لحين تسمية رئيس جديد خلال (15) خمسة عشر يوماً وتشكيل الوزارة الجديدة))
- المادة (الثالثة):

تلغى المادة التاسعة من قانون مجلس وزراء الاقليم والتعديلات الجارية عليها وتحل محلها مايلى:-
أ- يضم مجلس الوزراء الوزارات التالية:-

- 1- وزارة الداخلية
- 2- وزارة المالية والاقتصاد
- 3- وزارة العدل
- 4- وزارة شؤون البيشمهرگه
- 5- وزارة النقل
- 6- وزارة التربية
- 7- وزارة الصحة
- 8- وزارة العمل والشؤون الاجتماعية
- 9- وزارة الاوقاف والشؤون الدينية
- 10- وزارة الموارد المائية
- 11- وزارة الأعمار والاسكان
- 12- وزارة التخطيط
- 13- وزارة حقوق الانسان
- 14- وزارة التعليم العالي والبحث العلمي
- 15- وزارة الزراعة

16- وزارة شوؤن الشهداء

17- وزارة الثقافة

18- وزارة الكهرباء

19- وزارة الثروات الطبيعية

20- وزارة البلديات

21- وزارة الرياضة والشباب

22- وزارة شوؤن المناطق خارج الأقليم

23- وزارة التجارة

24- وزارة الصناعة

25- وزارة البيئة

26- وزارة السياحة

27- وزارة الاتصالات

ب- يجوز أن يضم مجلس الوزراء وزراء أقليم

المادة (الرابعة):

لا يعمل بأي نص يتعارض مع أحكام هذا القانون.

المادة (الخامسة):

على مجلس الوزراء تنفيذ أحكام هذا القانون.

المادة (السادسة):

ينفذ هذا القانون إعتباراً من تأريخ إصداره وينشرفي الجريدة الرسمية (وقائع كردستان).

بهریز سەرۆکی ئەنجومەن:

كاك شيروان ئەگەر ياسايەكەى تریش بخوینیهوه.

بهریز شيروان ناصح عبدالله حیدری:

بهریز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئىستا دەقى پيشنيارى ژمارەى ياسايى له ئەندامانى بەرلەمانتان پيشكەش دەكەين، سەبارەت بە پرۆژەى هەموار كردنى يەكەمى ياسای سەرۆكايەتى له هەریمی كوردستان ژمارە (1) سالى 2005.

بۆ سەرۆكايەتى ئەنجومەنى نيشتمانى كوردستان

ب/ پرۆژەى ياسا

ئىمەى ژمارەى ياسايى له ئەندامانى بەرلەمان هاويچ لەگەل ئەم داواكارىيە، پرۆژەى هەموار كردنى يەكەمى ياسای سەرۆكى هەریمی كوردستان ژمارە (1) سالى (2005) پيشكەش بە بەرپزتان دەكەين، داوا له بەرپزتان دەكەين كه بخريته بەرنامەى كارى كۆبوونەوهى داهاووى ئەنجومەن.

لەگەل ريزماندا

ئەو ئەندامە بەرپزانەى كه ئيمزايان كردوو:

1- شيروان حەيدەرى.

2- عەونى بەزاز.

3- عەبدولكەريم هەماوند.

- 4- طارق جامباز.
- 5- كهريم به حري برادوست.
- 6- خهليل ئيپراهيم.
- 7- د. ناصح غه فور رمضان.
- 8- جه مال محمد قاسم.
- 9- ره شاد نه حمه د.
- 10- سهر دار ههركي.
- 11- خه مان زرار.
- 12- مه لا سه عده دين مه لا عه بدوئلا.
- 13- نازناز محمد.
- 14- چنار سعد عبدالله.
- 15- د. شوكره ره سول.
- 16- شيرين عبدالرحمان.
- 17- فخريه مسته فا.
- 18- عزه دين سه ليم.
- 19- احسان عه بدوئلا.
- 20- چرؤ على حمه نه مين.
- 21- شوكره نيروي.
- 22- خورشيد شي ره.

ئىستاش برائى بهرپزم كاك عه بدولكهريم پرؤژهكه به زمانى كوردى دهخوينيتهوه، با بفرموويت.

بهرپزم عبدالكريم ابوبكر مصطفى:

بهرپزم سهروكي نهنجومه.

ئىستا ياساى هه موار كردنى يه كه مى سهروكايهتى ههريمى كوردستان به زمانى كوردى دهخوينديتهوه.

بهناوى خوادى گه وره و ميهره بان

بهناوى گه له وه

نهنجومهنى نيشتمانيى كوردستان - عيراق

پشت به برگه (1) له ماده (56) و ماده (53) ي ياساى ژماره (1) ي سالى 1992 ي هه موار كراو وله سه ر

خسته رووى ژماره ي ياساى له نه ندامانى نهنجومهنى نيشتمانيى كوردستان-عيراق، نهنجومهنى نيشتمانيى له دانىشتنى

رؤزى / / 2006 بريارى دانانى نه م ياسايه ي خواره وهى دا:

ياساى ژماره () بؤ سالى 2006

ياساى هه موار كردنى يه كه مى ياساى سهروكايهتى ههريمى كوردستان - عيراق

ژماره (1) بؤ سالى 2005

مادده ي يه كه م:

مادده ي (يه كه م) له ياساى سهروكايهتى ههريمى ژماره (1) بؤ سالى 2005 هه موارده كرئيت و به م شيوه ي خواره وه

دهخوينديتهوه:

- 1- هەرێمی کوردستانی عێراق سەرۆکی دهبیت پێی دوتریت سەرۆکی هەرێمی کوردستان و هەر بهخۆی سەرۆکی بالای دسهلاتی جیبهجی کردن و فهراندهی گشتی هیزی پشمهرگهی هەرێمی کوردستانه.
- 2- سەرۆکی هەریم جیگریکی دهبیت کههاوکاری له راپه‌راندنی ئه‌رك و دسه‌لاته‌کانی دا ده‌کات و له‌کاتی ناماده‌نبوونی دا جیگهی ئه‌و ده‌گریته‌وه‌و هه‌رخۆشی جیگری فهراندهی گشتی هیزی پشمهرگه‌یه.
- 3- سەرۆکی هەریم هه‌ندیك له ئه‌رك و دسه‌لاته‌کانی خۆی به‌جیگره‌که‌ی خۆی ده‌دات.

مادده‌ی دووهم:

برگهی (دوا‌ده‌م) له‌مادده‌ی (ده‌یه‌م)ی یاسایه‌که هه‌موارده‌گریت و به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه: (دوا‌ی ده‌ستنیشانکردنیان له لایه‌ن په‌رله‌مانی کوردستانه‌وه سهره‌ک وه‌زیران و جیگره‌که‌ی راده‌سپیریته به‌ پیکه‌ینانی کابینه‌ی وه‌زاره‌ت ئه‌وه‌یش له‌ماوه‌ی سسی رۆژ له‌ میژووی راسپاردنه‌که‌یانه‌وه)

مادده‌ی سێیه‌م:

مادده‌ی (یازده‌م)ی یاساکه هه‌موارده‌گریته و به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه. (مووچه‌و ده‌رماله‌ی سەرۆکی هەریم و جیگره‌که‌ی به‌یاسا دیار ده‌کریته).

مادده‌ی چواره‌م:

هه‌ردوو مادده‌ی سیانزده‌م و چواره‌ده‌می یاساکه هه‌لده‌وه‌شی‌ندریته‌وه.

مادده‌ی پێنجه‌م:

لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌داره‌کان ئه‌م یاسایه جیبه‌جی ده‌کن.

مادده‌ی شه‌شه‌م:

ئه‌م یاسایه له رۆزی ده‌رچواندنیه‌وه جیبه‌جی ده‌کریته و له رۆژنامه‌ی فه‌رمی (وه‌فایعی کوردستان) بلاو ده‌کریته‌وه.

به‌رپز عونی کمال سعید بزاز:

به‌رپز سەرۆکی ئه‌نجومه‌ن.

ئێستاش ده‌قی پرۆژه‌که به‌ زمانی عه‌ره‌بی ده‌خوینمه‌وه:

باسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

استناداً لأحكام الفقرة (1) من المادة (56) والمادة (53) من القانون رقم (1) لسنة 1992 المعدل وبناءً على معارضه

العدد القانوني من أعضاء المجلس الوطني لكوردستان -العراق، قرر المجلس الوطني بجلسته المنعقدة بتاريخ / / 2006

تشريع القانون الاتي:-

قانون رقم () لسنة 2006

قانون التعديل الأول لقانون رئاسة إقليم كوردستان – العراق

رقم (1) لسنة 2005

المادة (الأولى):

تعديل المادة (الأولى) من قانون رئاسة الاقليم رقم (1) لسنة 2005 وتحل محلها ماياتي:-

1- يكون لاقليم كوردستان - العراق رئيس يسمى رئيس اقليم كوردستان وهو الرئيس الاعلى للسلطة التنفيذية والقائد العام لقوات پيشمهرگه اقليم كوردستان.

2- يكون لرئيس الاقليم نائب يعاونه في أداء مهامه، ويحل محله عند غيابه ويكون نائباً للقائد العام لقوات پيشمهرگه.

3- يخول رئيس الاقليم نائبه بعض صلاحياته واختصاصاته.

المادة (الثانية):

تعديل الفقرة (الثانية عشرة) من المادة (العاشرة) من القانون وتقرأ كالاتي:(تكليف رئيس الوزراء و نائبه بعد تسميتهما من قبل المجلس الوطني لكوردستان - العراق بتشكيل الوزارة وذلك خلال مدة ثلاثين يوماً من تأريخ تكليفهما).

المادة (الثالثة):

تعديل المادة (الحادية عشرة) من القانون و تقرأ كالاتي:(يحدد راتب و مخصصات رئيس الاقليم ونائبه بقانون)

المادة (الرابعة):

تلغى المادة الثالثة عشرة و الرابعة عشرة من القانون.

المادة (الخامسة):

على الجهات ذات العلاقة تنفيذ أحكام هذا القانون

المادة (السادسة):

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تأريخ إصداره وينشر في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان).

بهريز سرۆكى ئەنجومەن:

من داوا له لیژنەى یاسایى دهكەم له ماوهى دوو سەعات و چارەكێك بەم یاسایەدا بچنەوه موناخەشەى بكەن، رەئى خۆیان هەموو حازر بكەن، بۆ ئەوهى بتوانین دەرگای موناخەشە بكریتەوه و بیکەین، بەلام سەرنج بۆ شتێك رادەكێشم، ئەویش ئەوهیه ئیمە له ئەساسدا پرۆژەكە به زمانى عەرەبى نووسراوه، لهبەر ئەوه ئیعتیقاد دەرکێت، چونکە مولاخەزم کردوو له تەرجومه کردنیدا چەند هەلەیهك هەبوو، تەعدیل کردن هەلۆهشاندنەوه نییه، بەلکو هەموار کردنە، پێویستە ئەم وشەیه له کوردیهکە بگۆرێت، هەرودها له قانونى سەرۆکایەتى له مادده یەكدا به عەرەبیهکەى نووسراوه (یخول رئيس الاقليم نائبه بعض صلاحياته و اختصاصاته)، ئەووش کوردیهکەى وەکو عەرەبیهکەى لى بكریتەوه، سەعات چوار کۆ دەبینەوه، بپرگه به پرگه موناخەشەى دهکەین، ئینشانەللا تەواوى دهکەین، زۆر سوپاستان دهکەم، لێرەوه کۆتایى به دانیشتنەکەوه دینین تا سەعات چوار، زۆر سوپاس.

دانیشتنى (2) پاش پشوو:

بهريز سرۆكى ئەنجومەن:

بەناوى خواى گەوره و میهرەبان، دانیشتنەکەمان بەناوى گەلى كوردستان تەواو دهکەین، ئەو مولاخەزەیهى که دامان بۆ ئەوهى تەرجومه کوردیهکە چاک بكریتەوه و ئیستاش چاک کراوتەوه، ئەوه له ژیر دەستاندایه لهوانهیه نوسخەشى کهم بێت و پەیتا پەیتا بۆتان دینین، لهبەر ئەوه ئەگەر ئیختیلافیکیش بوو له نێوان هەردوو نەصه عەرەبیهکە و کوردیهکە دهگەرێینهوه سەر عەرەبیهکە، فەرموو کاک شیروان بیخوینەوه.

بهريز شیروان ناصح حیدرى:

بەناوى خواى گەوره و میهرەبان.

بهريز سرۆكى ئەنجومەن.

ئیستا دەست به موناخەشە کردنى تەعدیلی قانونى ئەنجومەنى وهزیران دهکەین، پاشان دینیه سەر قانونى دووهم، بەنیهسەت قانونى تەعدیلی ئەنجومەنى وهزیران ئیستا برای بهپرزم کاک کریم دیباخەکە دهخوینیتەوه به کوردی

لهگهڻ مادده يهك، پاشان كاك عهونى ديباجهكه و مادده يهك دهخويئتهوه به عهرهبى، ئيمه مادده به مادده راي خويمان ددهدين و پاش ئهوه دهچينه ناو گفتوگو و موناقيهشه كردنى پرؤزهكه، سوپاس.

بهريز كريم بحرى عبدالله:

بهناوى خوداي گهورهو دلؤفان

بهناوى گهلهوه

ئهنجومهنى نيشتمانيى كوردستان – عيراق

پشت به برگهى (1) له ماددهى (56) و مادده (53) ياساى ژماره (1) ي سالى 1992 ي ههموار كراو و لهسهر خستنهرووى ژماره ياسايى له ئەندامانى ئەنجومەنى نيشتمانيى كوردستان – عيراق، ئەنجومهنى نيشتمانيى له دانىشتنى رۆژى / 2006 بريارى دانانى ئەم ياسايه خوارهوى دا:

ياساى ژماره () بؤ سالى 2006

ياساى ههموار كردنى كهوتهمى ئهنجومهنى وهزيرانى ههرىمى كوردستان – عيراق

ژماره (3) بؤ سالى 1992 ي ههموار كراو

ماددهى يهكهم:

1- ئهوه بهدهركردنهى (الاستثناء) له ههموار كردنى يهكهمى ماددهى چوارهم له ياساى ئهنجومهنى وهزيرانى ههرىمى كوردستانى ههموار كراودا هاتوووه سهبارت به مهرجى تهمهن ههئدهوهشيندرئتهوه.
2- مهرجه ئهوه كهسهى بؤ پؤستى بريكارى وهزارت دادهنرئت بهلاى كهه ههنگرى پروانامهيهكى سههرتايى زانكو بيت.

بهريز عونى كمال سعيد بهزاز:

بسم الله الرحمن الرحيم

بأسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان-العراق

استنادا لأحكام الفقرة (1) من المادة (56) والمادة (53) من القانون رقم (1) لسنة 1992 المعدل وبناء على ماعرضه العدد القانونى من أعضاء المجلس الوطنى لكوردستان-العراق، قرر المجلس الوطنى بجلسته المنعقدة بتاريخ / / 2006 تشريع القانون الاتى:-

قانون رقم () لسنة 2006

قانون التعديل السابع لقانون مجلس وزراء إقليم كوردستان – العراق

رقم (3) لسنة 1992 المعدل

المادة (الأولى):

1- يلغى الاستثناء الوارد فى التعديل الاول للمادة الرابعة من قانون مجلس وزراء إقليم كوردستان – العراق المعدل حول شرط العمر.
2- يشترط فى من يعين بمنصب وكيل وزارة أن يكون حاصلًا على شهادة جامعية أولية على الاقل.

بهريز شيروان ناصح حيدرى:

بهريز سهروكى ئهنجومهن.

پيشتر تهوزيچيک ددهدم، دوايى راي ليژنهى قانونى لهسهر ماددهكه ددهدم، بهنيسبهت تهوزيجهكه بؤ ئهوهى بهريزان ئەندامانى پەرلەمان وینەيهكى ئاشکرایان هەبى لهو تهعديله، تهعديلى رهقهه يهك كرا لهسهر قانونى ئهنجومهنى وهزيران كاتى خووى كه تهمهنى وهزير وهكو تهمهنى ئەندامى پەرلەمان بوو كه (30) سال بوو، بهلام تهعديلى بهسهر داهات بووه (21) سال، ئيستا ئهوه ئيستيسنايه لادههدين، وهزير به ههمان تهمهنى ئەندامى پەرلەمان دهبيت كه (30)

سال كهمتر نه بېت، ئەمە بەنيسبەت فەقەرە يەك، فەقەرە دووش وا ئيتيفاق كرا كه ئەوہى تەعین دەكرى به مەنصەبى وەكىل وەزارە ئەبى شەھادەيەكى جامعی ئەوہلى ھەبیت، وصیغەكەش وەكىل وەزیر نییە، بەلكو وەكىل وەزارە، تیبینی لیژنەى قانونى تەنھا ئەوہندەيە كه وەكىل وەزیر بېتە وەكىل وەزارە و لەگەل ریزمدا، سوپاس.

بەرپز سەرۆكى ئەنجومەن:

ھەر وەكو مولاھەزەيەك ئەمجارە كوردیەكە راسترە، تەنیا وشە كه بگۆرپ ئەویش وەكىل وەزیرە بېتە وەكىل وەزارە، كى قسەى لەسەر ئەم دوو بېرگەيە ھەيە، سى كەس قسە دەكەن، كاك محمد فەرەج، كاك جەعفەر، كاك شىخ ادھم، كاك محمد فەرموو.

بەرپز محمد فرج احمد:

بەرپز سەرۆكى ئەنجومەن.

يانى ئەو شەرتەى كه دانراوہ كه شەرتى عومرە، ئەلى ئەچپتەوہ سەر پەرلەمان، يانى لیرە وەزارەت نابەسترتتەوہ بە پەرلەمان، ئەبى ئەوہ دیارى بكرى، دەبى (30) سالەكە بگوترى، ئەگینا بە مەفتوحى يانى ھەر چەند ئەوہ يەك، بە نەسبەت بېرگەى دووہ ئەلى شەھادە جامعیە ئەوہليە، يانى ئەگەر مەبەستى ئەوہ بېت مەسەلەن صنفي يەكە دووہ، ئەمە شتىكى گونجاو نییە، يان بلین نا يان بلین نەء كه شەھادەى جامعی ھەبیت، سوپاس.

بەرپز سەرۆكى ئەنجومەن:

بەنيسبەت مولاھەزەى يەكەمت وەنەبى لەبەر ئەوہى پەرلەمان (30) سالە و وەزارەتیش (30) سال بېت، لەلای من وەكو پەرلەمانیش وایە وەكو پيشتریش قانونى ئەنجومەنى وەزیرانىش ھەر (30) سال بوو، ئەو تەعدیلەى كه كراوہ ئیستیسنايەك بووہ بۇ حالەتتىكى تايبەت و بگەرپتەوہ سەر ئوصولى خوى لەگەل دەستوورى عیراقیشدا شروتىك كه وەزیر دانراوہ بە ھەمان شیوہ دەگونجیت، بەنيسبەت مولاھەزەى دووہمەوہ كه دەلى شەھادە جامعیە ئەوہليە يانى بەكالۆریۆس، چونكە ماستەرىش ھەيە و دبلۆم عالیش ھەيە و دكتوراش ھەيە، فەرموو كاك جعفر.

بەرپز جعفر مصطفى معروف:

بەرپز سەرۆكى ئەنجومەن.

بەراى من فەقەرەى دوو ئەو ھەسانە دانەنرى، لەبەر ئەوہى ئیمە ئەزانین كادیرىكى زۆر ھەيە كه نەيتوانى بگاتە ئەو شەھادەيە با ئیحترام ھەبى بۇ شەھادەكە، با كراوہ بېت ئەوہى ئەو شەھادەى ھەبیت يان نەبیتتە كه خەرىجى مەعەدە يان ئامادەيى، ھەقە ئەو مەجالە بدرى بە وەكىل وەزیرەكان، سوپاس.

بەرپز شىخ ادھم عثمان احمد بارزانى:

بەرپز سەرۆكى ئەنجومەن.

ئەز داواى لیبوردن دەكەم ئەگەر بەحسى من قیچەك دەرگەفى لە ھەردوو ماددە، بەلى پەيوەندارە بە فە ھەردوو ماددە، ھەروەكى ھەمى پەرلەمانتاریت بەرپز و سەرۆكایەتیا پەرلەمانى فى چەندیت دەزانى فە بېرارا پاش تەوافقیك مافبەینە ھەردوو حزباً سەرەكى دا فە ریکكەوتننامە ھاتیا و ئیمزا كرن فە یاسا دەرچوون و ھەندىك تەعدیل تیدا چوون و لیرە ئەز وەكى كوردەكى دەسپىكى دا، وەكى كوردەكى دېبژم، وەكى پەرلەمانتاریكىش، ئەز داوايى شیوہيەك بکەن لە ھەمى پەرلەمانتاریت بەرپز كه موناھەشە فى یاسايى بە شیوہيەك بېتە كرن كه ئەفرو سەرۆكى ھەرىما كوردستانى جەنابى بارزانى وەكى سەرۆكى پارتیش و سەرۆكا ئەنجومەنى وەزیرانىش كه كاك نیچىرفان بارزانى يە ئەویش لە پارتییە، برايتت يەكیتى موناھەشە فى مەزوعەى بەو شیوہ نەكەن كه دەسلالتى زیاتر دەنە جیگرى فە ھەردووگا لە سەرۆكاتیا ھەرىم و سەرۆكایەتیا ئەنجومەنا وەزیران بۆ! چونكە دوو تەوافقە مابەینا ھەردوو حزباً داھەى، پاش دوو سالى دى عەینى حال بەلكى سەرۆكا ئەنجومەنى وەزیران بېتە يەكیتى و سەرۆكا ھەرىمى دەبیتە يەكیتى.

ئەز داوا دەكەم دەكى كوردەكى موناڧەشە ڧى مەوزوعە بىتە كرن كە ھەم قانۇنەكى سەرۇبەرا و رىك و پىك دەربەكەين بۇ نائىندەيە مىللەتى كورد و كوردستانى و نە لە سياسەتى دوو حزبايەتى و سوپاس بۇ ھەميان.

بەرپىز سەرۆكى ئەنجومەن:

سوپاس، مولاھەزەكەت بەجىيە، بەلام ھىشتا كەس موناڧەشەى واى نەكردوو و ناشىبى ئىنشاللا، چونكە ئىمە لىرە قانۇن دادەنئىن، مەبەستمان قانۇنەكەيە، تەعدىلاتى ئەم قانۇنەيە لەبەر رۇشنايى ئەو رىككەوتننامەيە كە ئىمزا كراو و پەرلەمانىش موصادەڧەى لەسەر كردوو، بەنسىبەت ماددەى يەكەم موناڧەشە تەواو بوو، تەنيا يەك مولاھەزە ھەيە دەمەوى بلىم كە شەھادەكەى مەرج نىيە بەكالۆرئوس بىت و دەكرئ سانەوى بىت يان دبلۆم بىت، ئەگەر كەسىك تەئىدى ئەو ئىقتراھە دەكات با دەستى بەرزىكاتەو بۇ ئەودى موناڧەشەى زىاتر بەكەين، ئەگەر نا دەكو خۇى دەيدەينە دەنگدان، لەراستىدا جىگرى وەزىر جىگرىكى پروفىشەنە، وەزىر مەنسىبىكى سياسىە دەكرئ ئىنسانىك لەبەر خەباتى، لەبەر پىشمەرگايەتى، لەبەر كەسايەتى، لەبەر ھەر سەبەبىك بىت دەبىتە وەزىر، بەلام برىكارى وەزارەت مەسئولە لە ھەموو بابەتتىكى وەزارەت، لە ھەموو بەشەكانى، ئەگەر شارەزايى تەواوى نەبى، علمىكى تەواوى نەبىت وەزارەتەكە ئىمكان نىيە پىش بەكویت، ئىمكان نىيە سەرگەوتوو بىت، بۇيە بۇ وەزىر ھىچ شەرتىك دانەنراو، بەلام بۇ دەكىل وەزىر ئەو شەرته دابنرئىت پىمان وايە لە قازانجى وەزارەتەكەيە، ڧەرموو.

بەرپىز خورشىد سلیم شپرە:

بەرپىز سەرۆكى ئەنجومەن.

ئەودى كە پىشنىار كرا بۇ دەكىلى وەزارەت مەن نالىم خراپە كە شەھادەى گشتىيە، بەلام يەك شت واقىعەكەيە ھەموو خوشك و برايانى ئەندامانى پەرلەمان ناگادارن مەن پىنج سال و نىو وەكىل وەزىر بوومە، پىشنىار دەكەم ئەگەر وەكىل وەزارەت شەھادەى دبلۆمى ھەبى يان صاحب شەھادە بىت و، بەلام ئىقتراھ دەكەم و ھەرچەندە لە ڧەڧەردە نىيە وەكىل وەزىر ئەودى صلاحىەت بىت نىەتى و وەزىر ئەودى پىي بگوترىت صلاحىەت نەيداوتە وەكىل وەزىر، ھەتا رۇزىك كاك عدنان بە مەنى و ت نابى ھەواش بىخوى، ما يخولە الوزىر وەرە بزائەم ئەو صلاحىەتە جىيە، دەسەلاتى وەكىل وەزىر مايقررە الوزىر، ئىنجا لەبەر ئەو شەھادەى سىي ناوەندى بكرىت باشترە نەو ك صاحب شەھادەىك قوربەسەر بىت و ھىچى پى نەكرىت، ئەمە حەقىقەتە، وەكىل وەزىر ھىچ صلاحىەت نىيە، لەبەر ئەو بەراى مەن ماددەيەك ئىقتراھ دەكەم بكرئ ھەر نەبى بەعزى صلاحىەت بۇ ئەو وەكىل وەزىرە ڧەڧىرە دابنرئىت، چونكە رەنجەپۇيە، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى ئەنجومەن:

ئەو ئىقتراھىكى بەجىيە، بەلام تائىستا بە پىي عورڧەو تەڧاھومىكە بەينى وەزىر و وەكىل وەزىر، وەزىر ھەيە ھەموو دەسەلاتى خۇى و زۆربەى دەسەلاتى خۇى دەداتە وەكىل وەزىر، بەتايىبەتى ئەگەر وەكىل وەزىر شارەزا بىت لە بواردەكى خۇى لە بۇ خۇى باشە، بەلام لەگەل ئەو شەئە ئەو مولاھەزەيەكى باشە لە نىزامى ئەنجومەنى وەزىران يان وەزىرەكان يان وەزارەت حەڧە رەچا و بكرىت لە موستەڧەلدا، بەلام دەكو مەبدەئى وەكىل وەزارەت مەڧروزە صاحب ئىختىصاص بىت، ئەودى موافقە لەسەر ئەو بىرگەيە، با ئىستا دەكو خۇى دەخوینمەو دەوايى دەيدەينە دەنگدان، ماددەى يەكەم: ئەو بەدەركردنەى يانى (الاستناء) لە ھەموارکردنى يەكەمى ماددەى جوارەم لەياساى ئەنجومەنى وەزىرانى ھەرىمى كوردستانى ھەمواركرادا ھاتوو سەبارەت بە مەرجى تەمەن ھەئدەو شىندىرئتەو. دووم: مەرجە ئەو كەسەى كەبۇ پۇستى كارى وەزارەت دادەنرئىت بەلانى كەم ھەلگىرى بىروانامەى سەرەتايى زانكو بىت، ئەگەر رازىن ئەو ماددەيە دەخەينە دەنگدان، ئەو مولاھەزەى كاك ڧرسەتە، قانۇنيە، ئەو ماددەيە دەبى پىكەو بەدريتە دەنگدان بىرگە بە بىرگە نىيە، و لەرووى پىرۆتۆكۆلەو دوو مەوزوعى لىك جىواوزن، كەواتە بىرگە بە بىرگە دەيخەينە دەنگدان.

يەكەم: ئەو بەدەركردنەى يانى (الاستناء) لە ھەموارکردنى يەكەمى ماددەى جوارەم لەياساى ئەنجومەنى وەزىرانى ھەرىمى كوردستانى ھەمواركرادا ھاتوو سەبارەت بە مەرجى تەمەن ھەئدەو شىندىرئتەو.

كى موافقە دەستى بەرزىكاتەو؟ سوپاس، كى ئىعتىرازى ھەيە دەستى بەرزىكاتەو؟ بە ئەكسەرىيەت وەرگىرا دوو كەس ئىعتىرازى ھەيە،

دووم: مهرجه ئەو كەسەى كەبۇ پۇستى كارى وەزارەت دادەنریت بەلانى كەم ھەلگىرى بېرونامەى سەرەتايى زانكۆ بېت. كى پىشتىگىرى لەو دەكات دەستى بەرزىكاتەوہ؟ سوپاس، كى ئىعتىرازى ھەيە؟ بە ئەكسەرىيەت وەرگىرا.

بەپىز كرىم بحرى عبداللە:

ماددەى دووم:

1-بېرگە (1) لە ماددەى يەكەمى ياساى ھەموار كەردنى پىنجەمى ياساى ئەنجومەنى وەزىران ھەموار بىریت و بەم شىوہى خوارەو دەخویندەرتەوہ: (ئەنجومەن بە بالترین دەسلاتى جىبەجى كەردنى ھەرىم دادەنریت و لە سەرۆك و جىگرەكەى و وەزىرەكان پىك دىت).

2-بېرگە (2) لە ھەمان ماددە ھەلدەوہشىندەرتەوہو ئەمەى خوارەو جىگەى دەگریتەوہ: (سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران جىگرىكى دەبىت).

3-بېرگە (3) لە ھەمان ماددە ھەلدەوہشىندەرتەوہو ئەمەى خوارەو جىگەى دەگریتەوہ: (سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران بوى ھەيە ھەندىك لە دەسلاتەكانى خوى بە جىگرەكەى بدات. ب-لەكاتى نامادە نەبوونى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىراندا جىگرەكەى جىگەى ئەو دەگریتەوہ.

بېرگە (2) ماددەى ھەوتەمى ياساكە ھەموار دەكریت و بەم شىوہى خوارەو دەخویندەرتەوہ, (لە ھالەتى چۆل بوونى پۇستى سەرۆكدا جىگرەكەى كار و فەرمانى پۇستەكە دەگریتە ئەستۆ بۇ راپەراندنى كاروبارەكان تا دەستىشان كەردنى سەرۆكىكى نوئى لە ماوہى (15) رۆژ و پىكھىنانى وەزارەتىكى نوئى).

بەپىز عونى كمال سعید بزاز:

المادة (الثانية):

1-تعديل الفقرة (1) من المادة الاولى من قانون التعديل الخامس لقانون مجلس الوزراء وتقرأ كالتالي:

((يعتبر المجلس أعلى هيئة تنفيذية للاقليم ويتكون من الرئيس ونائبه والوزراء))

2- تلغى الفقرة (2) منها وتحل محلها مايلي:- ((يكون لرئيس مجلس الوزراء نائب))

3- تلغى الفقرة (3) منها وتحل محلها مايلي:-

أ- لرئيس مجلس الوزراء تخويل بعض من صلاحياته الى نائبه.

ب- في حالة غياب رئيس مجلس الوزراء ينوب عنه نائبه.

4- تعدل الفقرة (2) من المادة (السابعة) منه وتقرأ كالتالي:-

((في حالة خلو منصب الرئيس يتولى مهام منصبه نائبة لتمشية الامور لحين تسمية رئيس جديد خلال (15) خمسة

عشر يوماً وتشكيل الوزارة الجديدة))

بەپىز شىروان ناصح حيدرى:

بەپىز سەرۆكى ئەنجومەن:

ئىمە لەگەل دەقى ماددەكەين، و تەئىيدى ھەر چوار بېرگەى ماددەكە دەكەين، تەنھا ئەوئەندەيە سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران بە پىي ياساى پىشتىر سى نائىبى ھەبوو، واتە صىغەتى جەمە بەكار ھاتبوو، ئىستا صىغەتى موفرد بەكار ھاتوو، چونكە يەك نائىبى ھەيە ئىزافەتەن لەسەر ئەو لىرە سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران بوى ھەيە تەخويل ھەندى دەسلات بۇ نائىبەكەى بكات و ئەگەر ھاتوو سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران غائىب بوو، جىگرەكەى دەسلاتەكان بە كاردەھىنى، ئەمە بە ھەقىقەت ئەو گۇرانكارىيە كە لەسەر ئەو ماددەيدا ھاتوو، سوپاس.

بەپىز سەرۆكى ئەنجومەن:

سوپاس، ئىستاش كى لەسەر ئەو ماددەيە مولاھەزەى ھەيە با دەستى بەرزىكاتەوہ و ناوہكان بنووسىن، ناوہكان، كاك جەمال، كاك محمد، كاك بارزان، كاك مەلا ئەنوەر، كاك بىر، كاك خورشىد، كاك رشاد، دكتورە شوكرىيە، خوشكە كوئىستان، كەسى ترمەن لەبىر چوو، كاك جمال فەرموو.

بەپىز جمال يوسف بۇتانى:

بەرپۇز سەرۆكى ئەنجومەن.

تەرجمەى عەرەبى فەقەرەى (أ) (أ) - لرئیس مجلس الوزراء تخویل نائبه بعض من صلاحياته. من پیم وایه ئەوھا دروستەر، لەجیاتى (لرئیس مجلس الوزراء تخویل بعض من صلاحياته الی نائبه.) تەنھا تەقدیم و تەئخیرەكە بیئت، هەر ئەوئەندە بوو، سوپاس.

بەرپۇز سەرۆكى ئەنجومەن:

باشە، ئەگەر ناحیەى لوغەویەكە ئەوھ راستر بیئت، قانونیهكان تەماشایهكى بكەن، فەرموو كاك محمد.

بەرپۇز محمد حاجى محمود:

بەرپۇز سەرۆكى ئەنجومەن.

وئەللا من تەنھا یەك تیبینیم هەبوو لەسەر ئەوھى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزیران یەك جیگری هەیه، یانى تەسبیت بووھ كە تەنھا یەكى هەبیئت، یان مەجال هەیه كە دووانى هەبیئت، كەسیان ناوی لە بەینیان بیئت باشتر، بەرای من سییان بیئت باشتر، ئینجا نەتەوھى تر هەیه توركمان هەیه، ئاشور هەیه، خەلكى تر هەیه، یانى با سییان بیئت باشتر مەجالەكە تەسك مەكەن لەبەینی دوواندا، ئەگەر موشكیلهیهك هەبى یەككىك هەبى لە بەینیان باشتر، سوپاس.

بەرپۇز سەرۆكى ئەنجومەن:

تەنھا وەكو مولاھەزەیهك ئیمە ئەو قانونەمان تەعدیل کردوو، لەبەر روشنایى ئەو ریکكەوتنەى كە تەصدیقمان کرد لیتر، لەو ریکكەوتنە هاتووھ رەئیسى مەجلىسى وەزەرا و نائیبەكەى، ئەگەر سبەینى زروفەكى تر هاتە پێشەوھ و كەركووك رزگار كرا كەوتە سەر هەرىمى كوردستان. ئیجابى کرد كە جیگریكى تریش هەبى و لەبەر ئەوھى نەتەوھى توركمان گەورەتر دەبن دابنیین. یاخود هەر شتىكى تر پيوست بكات، ئەو وەختە تەعدیلی دەكەین و ئیستا وەزعی كوردستان بەو ریکكەوتنەى كە تەصدیقمان کرد كیفایەتە و ئیجاب دەكات ئەو تەعدیلە بكەین، كاك بارزان فەرموو.

بەرپۇز بارزان محمد قادر:

بەرپۇز سەرۆكى ئەنجومەن.

بەرەستى من پرسیارم لا دروست بووھ، ئەنجومەنى وەزیران بە بالاترین دەسەلاتى جیبەجى کردنى هەرىم دادەنریت لەسەرۆك و جیگرەكەى پێك دیت، ئەى سەرۆكایەتى هەرىم بەشیک نییه لە دەسەلاتى تەنفیزی، سوپاس.

بەرپۇز سەرۆكى ئەنجومەن:

سەرۆكى هەرىم نووسراوھ لە قانونەكە، ئەگەر سەرۆكى هەرىم بەرزترین دەسەلاتى جیبەجى کردنە، ئەمە باسى حكومەت دەكات، باسى ئەنجومەنى وەزیران دەكات، ئەویش جۆزنىكە لە دەسەلاتى جى بەجى كردن، بەلام سەرۆكى دەسەلاتى جى بەجى كردنە، فەرموو.

بەرپۇز ملا انور محمد غفور:

بەرپۇز سەرۆكى ئەنجومەن.

لە برگەى یەكەم باسى ئەوھ دەكات كە ئەنجومەن بە بالاترین دەسەلاتى جیبەجى کردنى هەرىم دادەنریت و لە سەرۆك و جیگرەكەى و وەزیرەكان پێك دیت، بە بۆچوونى من برگەى دووھى زیادە، چونكە تەئکید کردنەوھیه لەسەرۆك و جیگرەكەى و وەزیرەكان پێك دیت و برگەى دووھىیش هەر دەلى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزیران جیگریكى دەبیئت، ئەوھ دووبارە بوونەوھ نییه؟ یانى هەر یەك شیوازە، سوپاس.

بەرپۇز بكر فتاح حسین:

بەرپۇز سەرۆكى ئەنجومەن.

ماددەى دووم فەقەرەى سى و لىقى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران بۇى ھەيە ھەندىك لى دەسلەتەكانى خۇى بە جىگرەكەى بدات، من پشتىوانى لى قسەكەى كاك خورشىدش دەكەم، تەبەن پەرلەمان چى نەكردوۋە بۇ وەزىر چ دەسلەتەكى ھەبى و يا بۇ وەكىل، يا بۇ رەئىس وەزىر چ دەسلەتەكى بدات يان نائىبى رەئىس، لىرە پىم باش بوو تەرجومەكەى ھەر واپىت بلىين سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران ھەندىك لى دەسلەتەكى خۇى بە جىگرەكەى دەدات، بۇى ھەيە لەوانەيە بە ھەوەسى خۇى بىت، يان نايدا، بەھەوەسى خۇيەتى، بەلام ئەگەر وا بنووسرابايە سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران ھەندىك لى دەسلەتەكى خۇى بدات بە جىگرەكەى، ئەمە پشتىوانى لى قسەكەى كاك ادھەمىش دەكات يانى بۇ ئەوە نىيە ئەمە بۇ مەرحەلەى ئايندەيە، رەنگە دەسلەتەكان ئالوگۇر بىرەت، بۇ ھەردوۋە لايە، لەبەر ئەوە ئەو شتانە نەختىك وازىچ بىت، پىم وايە پىويستى بە ياساى تىرىش ھەيە بۇ روونكردنەوە و لەناو پەرلەمان بۇ دەرکردنى ھەندى ياساى تر، يانىش چۇنيەتى تەحدىد كردنى ئەو دەسلەتەكانە و سوپاس.

بەرپز سەرۆكى ئەنجومەن:

ئىمە دەمانەوى شتىكى بە روونى و بە صەراحت بلىين، قانونىكى عام ھەيە لە دونيادا نىيە مەسئولىك و جىگرەكەى بە قانون دەسلەتەكەيان جىبەجى بىكەين، مۇئەسسەسەيەكە، رەئىس ھەيە، نائىب ھەيە، لىزنىە تەنفىزى ھەيە و مەجلىسى ئىستىشارى ھەيە، ئەگەر تەفاھوم لە نىوانياندا نەبىت بە قانونىش تەفاھوم دروست ناكىت، بەلام بە قانون تۇ تەقسىمى سولتات بىكەيت و دەسلەتە تەوزىع بىكەى، راست نىيە و لەھىچ شوپىتەك نەبوۋە، لەبەر ئەوە ھەر دەبى ئەو جوملەيە كە لەھەموو دونيادا مەقبولەو دانراۋە، لە تەعريفى وەزارات و لە نىزامى داخىلى وەزارات، وەزىر دەسلەتەكى وەزارەتەكەى ھەيە و بۇى ھەيە بەشەك لى دەسلەتەكەى بداتە جىگرەكەى و بىداتە بىركارى وەزارەتەكە، ئەوە لەبەر رۇشنايى تىگەشتىن، لەبەر رۇشنايى تەفاھوم، لەبەر رۇشنايى چۇن راپەراندنى ئىش وكارەكان دەبىتە وەكىل وەزىر، ئەگەر بىتو لىردا ئىمە ئەو مەملانئىيە تەسبىت بىكەين قانونىن، ماناى وايە رىگە نادەى بە دامەزراندنى مۇئەسسەسات، بەلام ئەگەر وەزىرەك پى واپى ھەموو دەسلەتەكە تەنھا لەلاى خۇيەتى، تەنھا خۇى ئەبى ئىمزا بىكات، ئەمە دەگەرپتەوە سەر باش تىنەگەشتى وەزىرەكە بۇ ئىشەكەى، ئەگەر نا وەزىر بۇ خۇى باشترە كە وەكىل وەزىرەكە وەكو عەرزم كردن پروفشەلە، فەنىيە، تەكنىكە، ھەرچى ئىشى وەزارەت ھەبى عىلاھەى بە جانبى فەنى و تەكنىكى ھەبى، مەفرۇزە بدىتە وەكىل وەزىرەكە، ئىنجا وەكىل وەزىرەكە لە حزبەكەى خۇى بىت يان لەوى تر بىت، مەفرۇز نىيە لەوەزارەت مەملانئى بىرى و حزبايەتى ھەبىت، لە وەزارەت مەفرۇزە مەملانئى ھەبىت بۇ باشترىن خزمەت كردن بۇ خەلك، راپەراندنى، ئىش وكارى خەلك، جىبەجى كردنى ئىش وكارىيان، نەھىشتى رۇتىن، پىرۇزە تەقدىم كردن و ئەوانە ھىچكىيان ئىجاب ناكات بلى ئەوئەندە بۇ من وئەوئەندەش بۇ تۇ، بۇيەش من بەش بەحالى خۇمەوە پىم باش نىيە، من خۇم وەزارەتەشم كردوۋە، لە سەدا حەفتاۋ پىنجى مەسئولىەتم داوئە بىركار لە وەزارەتى داد بووم، بۇ خۇمىش ھەر قازانچ بوو و ئىشەكانىش باشتر رۇشىت، ئىستاكەش ئەگەر ئىجازەش ھەبى لە رووى فەنىيەوە ئەوئەش داوئە لىزەكان، ھەرچى شتىك دەبوو لىزەنە وەرە كۇبەوە وشتى بىكە، بۇيە من پىم وايە ئەوە باشترىن ئىسولوبە بۇ راپەراندن، چۇنكە وەزىرەك دەبىتە سەر وەزارەتەكەى عەلەل ئەكسەر مەنتىقەن وەكىل وەزىرەكە باشتر تىدەكات لە ئىش وكارى وەزارەت، لەبەر ئەوە ئەگەر نەيدا ئەوە مەسئولىەتەكە خۇى تەھەمولى دەكات، فەشەلى ھىناۋە، خۇى يەكەم كەسە كە فەشەل دەكات و دەكەوئە سەر ئەستوى ئەو، بۇيە مەنتىقەن ئەوئە وەزىر خۇى دىت بە وەكىلەكەى دەلئەت ھەرچى ئىشى فەنىيە و ئىشى وەزارەتى رۇزانەيە كە عىلاھەى بە خىرەوە ھەيە بۇ تۇ بىت، جا قەرارە سىياسەكە بۇ من بىت لە كۇتايىدا، قەرارىك پىويست بە گۇرپن دەكات و رەچاۋى زۇر شت بىرەت لى من بىت، كاك خورشىد فەرموو.

بەرپز خورشىد سلیم شىرە:

بەرپز سەرۆكى ئەنجومەن.

لە فەقەرە چواردا ھاتوو دەلی لە ھالەتی چۆل بوونی پۆستی سەرۆکدا جیگرەگەیی کارو فەرمانی پۆستەگە دەگریتە ئەستۆی بۆ راپەراندنی کاروبارەکان تا دەستنیشان کردنی سەرۆکی نوێ لەماوەی پازدە رۆژدا، ھەز دەگەم ئەو بەلیم ئیمە موشکیلەگە بچووی نیو سەعاتیمان بە ھەفتەگە پێ ھەل ناگریت، تەشکیلی وەزارەتێک موشکیلەگە دروست بوو پازدە رۆژ، بەرای من ئیجراچیکێ زۆر گەورە، بەلانی گەمەو مانگیگ فرسەتیا بەدەن، یانی فەناعتی ھێچ کەسێک لە ئیمە گە واقیعی خۆمان دەبینین نازانم ھەتا چەند سال بوو، پازدە رۆژ لە تەشکیلی وەزارەت ئەو خۆمان دەبینین لە دوو سێ تەجرووبەو، بۆیە ئیقتیراح دەگەم بپیتە (30) رۆژ، سوپاس.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

دەبینین ھەندێ جار تەوزیج دەدەم بۆ ئەو شتەگە دووبارە نەبپیتەو، لێرە ئەو لێرە ھاتوو دەلی (فی ھالە خلو منصب رئیس الوزراء) خلو یانی خوانە خواستە ئیستیقالە داو، ھادیسەگی بەسەردا ھاتوو، نەك ئیستیقالە وەزارەت، ئەگەر وەزارەت ئیستیقالە بکات ئەو ئەزمەگە وەزیری ھەبە، گەواتە مەسەلەگە تەنھا گۆرپنی رەئیس وەزەرایی، کابینەگە ناگۆرپت دەستنیشان کردنی رەئیس وەزەر کرا و ئەو پازدە رۆژی ناوێت تا گۆرپنکاری بویت، تەشکیلی وەزارەت مانگیگ بۆ دانراو کە تەکلێف دەکریت لەلایەن سەرۆکی ھەریمەو مانگیگ بۆ دانراو، بەلانی قەسە جەنابت راستە بۆ ئەو ھالەتە دەلی ئەگەر خلو کرد مەسەلەگە، گەواتە دەستنیشانکردنی تەنھا ئەو شەخسە دوو ھەفتە بەسە، کاک رشاد فەرموو.

بەرپز رشاد احمد ابراهیم:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

ماددە دوو ژمارە سێ، فەقەرە (ا) (لرئیس الوزراء) وای بەباش دەزانم بپیتە (علی رئیس الوزراء) تخویل بعض صلاحیاتە الی نائبە) سوپاس.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

(علی) ناگریت قانونە، (علی) وەکو ئەمر، لێرە دەسەلات دانە، ھەرچەندە من قانونی نییە، بەلام لەناو ئەوانە فیر بوومە (یجیب، علی) و ئەوانە لە قانوندا زۆر دروست نییە، یانی دەسەلاتەگە دەدیت و ئیجتیرامەن ئەو جوملەگە بەبەلاش نەھاتوو، (لرئیس) ئەسلەگە ھی خۆیتە تۆ پیت نەداو، (یجیب) گە زەعیفی دەکات (یخول لە) ئەوانە باشتر، خۆی سەلاحیەتەگە ھەبە، د. شوکریە فەرموو.

بەرپز د. شوکریە رسول ابراهیم:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

منیش رای خۆم دەخەمە پال رای کاک بکر فتاح، چونکە بەراستی لێرە ھێچ دیار نییە کە سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران بۆی ھەبە کامە لە دەسەلات، ئیمە دەسەلاتی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران ئەزانین چیبە، ئەو ھی وەگیل وەزیر چیبە، بۆمان روون بکەنەو بۆ ئیمە و ئەو کاتە شتێک، ھەلێک دروست نەدەبوو، ئەو بلانی ئیشەکانی من تۆ ئەیکە و من ئەو ئیشە ناکەم چونکە ھی من نییە، سوپاس.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

دەسەلاتەکانی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران زۆر، ناگریت ئیمە لە قانونیکدا یەك، دوو، سێ، چوار، دەسەلاتی ھەبە لە ئیمز کردنی کتیب تا سەرف کردنی پارە، تا ئیمز کردنی شتی موشتەرەیات، تا ناردنی خەلک بۆ دەردە ئەوانە ھەموو دەسەلاتن، بۆی ھەبە ھەم سەرۆک وەزیران و ھەم وەگیل وەزیر ئەو دەسەلاتانە کە دیارە بەشیکی بەداتە نائیبەگە یان بەشیکی بەداتە بریکارەگە، دوایی ئەو ئیتیفاقیکە و موصادقەمان لەسەر کردوو، لەبەر رۆشناوی ئەو ئیتیفاقە ئەو تەعدیلاتەمان کردوو، ئەوان بە نیزامی مەجلیسی وەزەر ئەو قانونە، بەلام خۆشیا نیزامیان ھەبە، وەکو ھەر وەزارەتێک نیزامی خۆی ھەبە، بە نیزامەگە دەسەلاتەکان تەحدید دەکریت دەدیت بەو کەسە کە بپێ بە مودیر عام تا دواییش، فەرموو کاک شیروان.

بەرپز شیروان ناصح حیدری:

بەرز سەرۆكى ئەنجومەن.

زۇربەي پرسیارەكان جەنابت وەلامت دایەو، بەلام من حەز دەكەم تەنھا يەك روونكردنەو بەلیم ئەویش ئەوہیە: ئەو پرۆزەيە لەسەر ئەساسی ئەو ریککەوتننامەيە کراو، واتە مەبدەئى تەوافق و مەبدەئى شەراکەت دەوریکى ئەساسی ھەيە لەو پرۆزەيە و ئیمە نەمانووستوو بەچینە عومقى مەسەلەكان، تەنھا ویستومانە تەرجومەي پرۆزەكە بەکەین بە یاساکردنى پرۆزەكەيە، حەق وایە ئیمە ھەندى مەجال بەجى بەلین بۆ ئەنجومەنى وەزیران، کابینەي تازەي یەگگرتوو ئەگەر ھات دەوامى کرد بۆ خۇیان پرۆزە تەقدیم بەکن و چى بیانەوى بۇیان بەکەین، لەگەل ریزماندا.

بەرز کوپستان محمد عبدالله:

بەرز سەرۆكى ئەنجومەن.

لەگەل ئەوہى جەنابت روونكردنەو دەت دا، بەلام من جاریکى تر تەنکید لە قسەكەي كاك جمال يوسف و كاك بەكر دەكەمەو، راستە ئیستا ئیتىفاقي سیاسی ھەيە لە نیوان پارتى و یەكیتى بۆ دەورەيەك و دوو دەورەي تر، بەلام بۆ موستەقبەلى كورد ئیمە ئەم یاسایە ھەموار دەكەین، زەمان چیبە كە سەرۆكى ئەنجومەنى وەزیران ھەندى لە صەلاحیەتەكانى خۇى بدات بە جیگرەكەي، شتیكى تر ھەيە بەرگە چوار كە نووسراو لە حالەتى چۆل بوونى پۆستی سەرۆكدا جیگرەكەي كارو فەرمانى پۆستەكە دەگریتە ئەستۆ بۆ راپەراندنى كاروبارەكان تا دەست نیشان كردنى سەرۆكیتى نوئى لە ماوہى پازدە رۆژ و پیکهینانى وەزارەتیکى نوئى، ئەو وازیح نییە، ئەو وەزارەتیکى نوئى مەبەست چیبە، سوپاس.

بەرز سەرۆكى ئەنجومەن:

جاری دەربارەي زەمان، (ضمان) پېش ھەموو شتیک متمانە و سیقەيە، زەمان ئەو ریککەوتنەيە كە لیڕە ھەردوو بەرزى مام جەلال و كاك مەسعود ئیمزایان کرد، زەمان ئەوہیە كە پەرلەمان شاھیدە، بیجگە لەو شتیكى تر ھەيە، دەلئ ئەگەر لایەنیک لە حكومەتەكە ئینسیجابى کرد حكومەتەكە سقوت دەكات، كەواتە ئەگەر بیتو ھەر تەرەفیک ئیلتیزامى نەکرد بەو ریککەوتنە دەتوانئ ئیجرائاتى خۇى وەبرگریت و ئینسیجاب بكات و ئەو وەختە حكومەت سقوت دەكات، بۆیە زەمانەكە لەوہدایە، بەنسبەت نوقتەي دووہى كە ئەگەر بیتو سەرۆك وەزیران نەما، وەزارەتەكە ئیعتیبار دەكرئ بە موستەقبیل، یانى ئۆتۆماتیکەين، ناکریت تەنھا سەرۆك وەزیرانەكە تەعین بەكەيت، دەبئ رەئیس وەزەراکە كە تەعین كرا ئەگەر عەینەن لە وەزارەت ماوہ یان تەعدیلی کردووہ بیتەوہ ئیڕە و جاریکى تر متمانە بدات، چونكە سەرۆك وەزیران مەنصەبەكەي خلوى کرد بە ھوى ھەر سەبەبیک بیت، ئیستىقالە بیت، یا وازەینان بیت، گۆرانكارى بیت، ئەوہ وەزارەتەكە ھەمووی ئیعتیبار دەكرئ بە موستەقبیل، ئیتىفاقە ھەردووکی وەكو یەكە، فەرموو كاك ادھەم.

بەرز شیخ ادھەم عثمان احمد بارزانى:

بەرز سەرۆكى ئەنجومەن.

لە ناخافتنى نوکەي جەنابتەدا تەناقوضە ك دەبینم، كاك خورشید پرسیار كرى بۆ ماوہ، كە ماوہی دریز كەي، جەنابت لیڕە نوکە گوتت فە ماوہی پازدە رۆژە تەنھا يەك شەخص دیتە گۆرین، لەبەر حادیسەك یا ھەر شتەكی، نوکا جەنابتى تە جوابا پرسیارا پەرلەمانتارى دا جەنابت بیژئ ئەگەر سەرۆكى ئەنجومەن چووتبئ وەزارەت ھەمیی بیتە فە گۆرین، نایا لیڕە چ تەناقوض تیدا نابینی؟ سوپاس.

بەرز سەرۆكى ئەنجومەن:

نەخیر تەناقوض نییە، عەفوم دەكەي یاشیخ، سەرۆك وەزیران كە نەما حكومەتەكەي ئیعتبار دەكرئ بە موستەقبیل، بەلام ئەزمەيەك دروست نەبووہ تۆ قەرار بەدەي وەزیرەكان بگۆرئ، یاخود ئەزمەيەكی سیاسی نییە لەگۆرئ، تەنھا ئەو تەرەفەي كە رەئیس وەزەرايە و لەلایەن ئەوہو كە دەلئ فلان كەس رەئیس وەزەرايە، لەبەر ئەوہ ئەو كیشەيە دروست نابیت، بلئ وەزیر كیبە و من موافقم لەسەر ئەوہ، نەخیر ناوا نییە، یانى كادیرەكە حازرە كە دەست نیشان كرا دیت، بەلام قانونەن كە رەئیس وەزەرا نەما وەزارەتەكە ئیعتیبار دەكرئ موستەقبیلە، دوا وەلام كە كاك مەلا ئەنومر بوو باسى کرد كە دەلئ مەجلیسى وەزەرا ئەعلا ھەيئەي تەنفيزیە لە ھەریم و (یتكون من الرئیس و نائیب و الوزراء) پیشتەر

وانەبوو، ئەو ديسان لەبەر رۆشنايي ئيتيفافەكەيە، ھەيئەتەكە ھەيئەت تەنفيزيە و بەرزترين ھەيئەتە بریتیە لە سەرۆك و وزيران و جيگرەكەي و وزيرەكان، ئەو صيغەيە لەگەڵ نەصی ئيتيفافەكە دەگونجی، بەلام ئەو بۆ تەوزیجی پرسیارەكە بۆ سەرۆكایەتی ھەریم، دەلی ھەيئەتی رەئیس وەزەرا ئەعلا سولتەي تەنفيزيە، بەلام كە دئیە سەر سەرۆكي ھەریم، دەلی (الرئيس الاعلى للسلطة التنفيذية) ئەو ھيای كرددۆتەو، فەرموو.

بەریز گولناز عزیز قادر:

بەریز سەرۆكي ئەنجومەن.

لیرە كەواتە وشەي وەزارەتیكي نوئی ئەبێ بگۆرێ بۆ سەرۆكيكي نوئی، چونكە وەزارەتەكە وەزیرەكان دەگریتەو، كابينەكە وەكو خۆئ دەمینیتەو، تەنھا سەرۆكي حكومەت دەگۆرێ لەو كاتە، پرسیارەكە ئەو ھەيئەتە روون نییە، ئایا بە گۆرانی سەرۆكي حكومەت بەھەرچ ھۆیەك بیئ ئەنجومەنی وەزیران دەگۆرێ یان بەس سەرۆكەكە ئەگۆرێ، ئەگەر بەس سەرۆكەكە بگۆرێ دەبێ ئەو وشە بگۆرێ ببیتە سەرۆكيكي نوئی نەوەك وەزارەتیكي نوئی، سوپاس.

بەریز سەرۆكي ئەنجومەن:

قانونەن باسماں كرد، وتمان ئەگەر سەرۆك جيگاكەي خلو بوو یان نەما، وەزارەتەكە ئیعتیبار دەكری سقوتی كردوو، ئیستیقالەي كردوو، بەلام مەنتیقەن تەنھا رەئیس وەزەرا دەگۆرێ، بەلام بۆ ھەيە كە بئ تەقلیدی وەزارەتەكەي دەكات، جاریكي تر سویند بخۆن و گۆرانکاری بكات، بەلام مەبدەئییەن ھیچ گۆرانکاریەكی پئ ناوئیت تەنھا رەئیسەكە دەگۆریت، ئەگەر بیئو ئیمزا بكات و وەزیریک بگۆرێ و دوو وەزیر بگۆرێ، بۆ ھەيە، چونكە وەزارەتەكە تازەيە ھەمووش دەتوانی بگۆرێ، بەلام من وەلامەكەي كاك خورشیدم بۆیە داو وەم پازدە رۆژ، لەو ناچیت ئەگەر بیئو رەئیس وەزەرا مەنصەبەكەي ئەگەر خلو كرد و نەما لەبەر ھەر ھۆیەك بیئ، مانای وایە ئەزمەيەكی وەزارەي دروست بوو، یاخود تەرەفیک ئیستیقالەي كردوو، كیشەيەك ھەيە تەنھا شەخسیكە، بۆیە تەصور ناكریت ئاواي لئ بیئ، ئەو شەخسە كە تەسمیە كرا مەفرۆزە بئ كیشە لە خیلالی چەند رۆژیکدا ئەو پەری دوو ھەفتەدا بتوانیت وەزیرەكان ئەگەر گۆرانکاریش بكات، ئەو گۆرانکاریە فەرق دەكات لەگەڵ ئەو ھەيئەتەي تو ئینتیخاباتیكت كردوو و تەكلیفی رەئیس وەزەرا و یان جيگرەكەش دەكەي بۆ تەشكیلی وەزارەت ئەو وەختە زۆری دەوئیت، راویزی دەوئیت لەگەڵ حزبەكانی تر، گفتوگۆی دەوئیت، ئیتيفاقی دەوئیت، لەوانەيە حزبیک بلی ئەو وەزارەتەم ناوی ئەووم دەوئ ئەو وەختی دەوئ، بەلام لەو حالەتەدا ئەو ھەيئەتەي تیدا نییە، ئەگەر موناخەشەتان نەماو فەرموو كاك محمد.

بەریز محمد فرج احمد:

بەریز سەرۆكي ئەنجومەن.

بەرای من ئەو وەزارەتەنە بكری بە كابينە باشترە، مادام باسی رەئیسە كە نەما كابينەكە ئەویش ھەلەدەویشیتەو، كابينە باشترە لە وەزارەت، سوپاس.

بەریز سەرۆكي ئەنجومەن:

لە قانوندا كابينە نییە، لە ئیعلام و لە لایەنی سیاسی كابينە ھەيە، بەلام لە قانوندا وشەي كابينە نەھاتوو، لەبەر ئەو ھۆیە نەمانھیناوە، فەرموو.

بەریز بارزان محمد قادر:

بەریز سەرۆكي ئەنجومەن.

بەرای من رەئیس وەزەرا لە پازدە رۆژ دابینین، بەلام لە شوپینیکی تر ئەگەر تەشكیلی كابينەي تازە سی (30) رۆژ بیئ بۆ ئەو ھەيئەتەي وەزیران تەشكیل بكات، سوپاس.

بەریز سەرۆكي ئەنجومەن:

برام ئەووم دوو سی جار روون كردوو، دانانی وەزارەتی تازە لەبەر رۆشنايي یان گۆرانکارییەكی گەرە دەبیت، یان ھەلباردن دەبیت پیویست دەكات گفتوگۆ راویزی لەسەر بكریت، وەكو ئیستا ھەيە، ئیستا ئیمە تەشكیلی وەزارەتیکی

یەگرتوو دەکەین، کاتی ویست تاگو گەیشتینە ئەو ئیتیفاقە، کاتیشی دەوی تاگو ریک دەکەوین فلان بێتە وەزیر و فلان بێت بە وەزیری تر، بەلام ئەو شتیکە کە سەرۆک وەزیران شوینەکە چۆل دەبێت، لەبەر هەر هۆیکە بێت واتە دەست نیشان کردنی سەرۆک وەزیرانە، بەلام ئەوەشمان وت، وتمان ئەگەر ئیجاب بکات گۆرانکاری بکات، قانونەن وەزارتەکە بە موستەقیل حساب دەکریت و سقوت دەکات، یانی مۆلابەسەکە فەرق دەکات، لێرە پازدە رۆژە چونکە ناسانە، قەیران نییە، کێشە نییە، لەوی (30) رۆژە پێویست بە کاری زیاتر دەکات و پێویستی بە گفتوگۆی زیاتر دەکات، خۆی لە کوردیەکە ماددە دووم کە دەلی (ئەنجومەن بالاترین دەسەلاتی جێبەجێکردن) خۆی (دەستە جێبەجێکردن) ئەو لاتان چاک بکریتەو، پێشتر عەرز کردن ئەگەر ئیختیلاف هەبوو هەر نەصە عەرەبیەکە ئەساسە، هەر ئیختیلافیک هەبوو لە کوردیەکە، ئیمە نەصە عەرەبیەکەمان لا ئەساسە، چونکە لە عەرەبی تەرجومە کراوە بۆ کوردی، فەرموو.

بەرپز سەردار صباح بوزو هەری:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

تەنھا تەوزیجیکم هەیه لەسەر قسە کاک رشاد کە دەلی (علی رئیس مجلس الوزراء تخویل بعض صلاحیات) جەنابت گوتت کە ئەمە صیغە ئەمرە و شتیکی نایاساییە، تەنھا ئەو تەوزیجەم هەیه قەواعیدی قانونی کە تەعریف دەکری هەموو صیغە کە پێی دەگوتریت (قواعد امره و مجردة) تەنھا ئەو بوو، سوپاس.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

ماددەکە دەخوینینەو، ماددە دووم بپرگە یەکی لە ماددە یەکەمی هەموار کردنی یاسای ئەنجومەنی وەزیران هەموار دەکریت، بەم شیوەیە خوارەو دەخوینریتەو:

یەکەم: ئەنجومەن بە بالاترین دەستە جێبەجێ کردنی هەریم دادەنریت و لە سەرۆک و جیگرەکە و وەزیرەکان پیک دیت.

دووم: بپرگە دوو لە هەمان ماددە هەلدەوێنریتەو و ئەمە خوارەو جیگە دەگریتەو:

سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران جیگریکی دەبیت :

سێ یەم: بپرگە سێ لە هەمان ماددە هەلدەوێنریتەو و ئەمە خوارەو جیگە دەگریتەو:

1- سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران بۆی هەیه هەندیک لە دەسەلاتەکانی خۆی بە جیگرەکە بدات. بیهوی لە

کاتی ئامادە نەبوونی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران جیگرەکە جیگە ئەو دەگریتەو.

ئەمە بەیەگەو بەستراوە ئەم سێ خالە، رەنگە چوارەم هەندیک جیاوازی هەبیت، ئەم سێیانە پیکەو دەیانخەینە دەنگدانەو، ئەو موافیقە لەسەری دەستی بەرزبکاتەو؟ سوپاس، ئەو ئیعتیرازی هەیه دەستی بەرزبکاتەو؟ یەک کەس ئیعتیرازی هەیه، بپرگە دوو ماددە حەوتی یاساکە، لە ماددە پێشوو حەوتە لەبەر ئەو پەيوەندی بەو سێ خالە هەیه دیتە ماددە دوو و هەموار دەکریت بەم شیوەیە خوارەو دەخوینریتەو:

لە حالەتی چۆل بوونی پۆستی سەرۆکدا، جیگرەکە کارو فەرمانی پۆستەکە دەگریتە ئەستۆ بۆ راپەراندنی کاروبارەکان تا دەستنیشان کردنی سەرۆکیکی نوێ لە ماوی پازدە رۆژەو پیک هینانی وەزارتیکی نوێ، کێ موافیقە لەسەر ئەو دەستی بەرزبکاتەو؟ کێ ئیعتیرازی هەیه دەستی بەرزبکاتەو؟ بە ئەکسەر بیەت وەرگیرا.

بەرپز عونی کمال سعید بەزاز:

ماددە سێیەم:

ماددە نۆیەم لە یاسای ئەنجومەنی وەزیران و سەرچەم ئەو هەموار کردنانە بەسەریدا کراوە هەلدەوێنریتەو و ئەمە خوارەو جیگە دەگریتەو.

1- ئەنجومەنی وەزیران ئەم وەزارتەنە خوارەو دەگریتەو:

- 1- وزارتى ناوڭۇ.
- 2- وزارتى دارايى و ئابوورى.
- 3- وزارتى داد.
- 4- وزارتى كاروبارى پېشمەرگه.
- 5- وزارتى گواستنه وه.
- 6- وزارتى پەرودده.
- 7- وزارتى تهندروستى.
- 8- وزارتى كاروبارى كۆمه لايه تى.
- 9- وزارتى ئەوقاف و كاروبارى ئايىنى.
- 10- وزارتى دهرامه ته ئاويه كان.
- 11- وزارتى ئاومدان كىردنه وه و نىشته جىگىردن.
- 12- وزارتى پلان دانان.
- 13- وزارتى مافى مرؤف.
- 14- وزارتى خويىندى ئالو توپىزىنه وهى زانستى.
- 15- وزارتى كشتوكان.
- 16- وزارتى كاروبارى شه هيدان.
- 17- وزارتى رۇشنىرى.
- 18- وزارتى كاربا.
- 19- وزارتى سامانه سروشتيه كان.
- 20- وزارتى شاره وانى.
- 21- وزارتى ومرزش و لاوان.
- 22- وزارتى كاروبارى ناوچه كان له دهره وهى هەرپم.
- 23- وزارتى بازىرگانى.
- 24- وزارتى پيشه سازى.
- 25- وزارتى ژىنگه.
- 26- وزارتى گهشت و گوزار.
- 27- وزارتى گه ياندىن.

ب- ده كرى ئەنجومه نى وه زىران چەند وه زىرىكى هەرپم بگىرىته خۇ.

بەرپىز شىروان ناصح حيدرى:

بەرپىز سەرؤكى ئەنجومه ن.

ئىمه وه كو لىزنىه ي سا له گه ل دهقى مادده كه ين و, ته ئىدى مادده كه ده كه ين, زۇر سو پاس.

بەرپىز د. ناصح غفور رمضان:

بەرپىز سەرؤكى ئەنجومه ن.

وه زاره تى ژماره 10 هه ئه يه كى تىدا هه يه له كوردىيه كه ي, ته به عن موارد مائيه هه يه به عهره بىيه كه ي, به لام كوردىيه كه ي كراوته وه وه زاره تى دهرامه ته ئاوييه كان من پىم وايه به هه ئه ته رجومه كراوته وه, (الموارد المائية) ماناى (الثروة المائية) دىت, ئىنجا نه گهر پىتان باشه عهره بىيه كه ش بكه نه (الثروة المائية), بىت باشتره, هه رهك به خوى وارىدىكه بلئىن الثروة المائية, به لام ته رجومه كه ي بكه ينه وه زاره تى سامانه ئاوييه كان, باشتره, چونكه مورد جودايه, لىره مورد ده سته وه تى پاره نىيه, الموارد المائية يه عنى (الثروة المائية) دى, يان عهره بىيه كه ي بكه نه (الثروة المائية), نه و

كاتەى كوردىيەكەى دەبىتە سامانە ئاويىەكان، چونكە لىرە بە غەلەت تەرجومە كراوتەتو، ئەمە خاڭىك، خاڭىكى تر،
وزارەتى 22 كاك كرېم خۇى چاكى كردهو، خۇى تەبەكەكەى بە غەلەت هاتوو، وزارەتى كاروبارى ناوچەكان لە
دەرەوئى هەرېم خۇى چاكى كردهو، وتى وزارەتى كاروبارى ناوچەكانى دەرەوئى هەرېم، زۇر سوپاس.

بەرېز سەرۆكى ئەنجومەن:

خۇى نىمە زياتر ئىعتىمامان لەسەر ناوى وزارەتەكانى حكومەتى فېدرال كردهو، حكومەتى فېدرال دەلئەت الموارى
المائىە، بە كوردىيەكەى دەبىتە موارى مائىە، كوردىيەكەى چ بىت وا دنوووسرى، من وتم عەرەبىيەكەى قېولە
كوردىيەكەى چ بىت ئەو قېولە، ئەوئى ترېش خوېنرايەو و چاك كرايەو، لامەكە زىادە، كاك دىلمان، فەرموو.

بەرېز محمد احمد صالح(دىلمان):

بەرېز سەرۆكى ئەنجومەن.

ئەو و پى دەچىت ناوى ئەو دوو وزارەتە لەسەر حكومەتى فېدرال هاتبى، بە تەسەوړى من ئەو دوو وزارەتە زىادە،
يەئى هەزماردن لەو وزارەتە لە حدودى 38 كەس بىت، ئەگەر پىنج شەشەكى زىادىش هەبىتن، دوو وزارەتېش
خارجى اقلېم، ئەو وزارەتە بۇ سائىك بىتن، چونكە دەستورى عىراق ئەمما بە پى (58)كە، لە 2007 تەواو بىتن،
ئىنجا دىئە سەر ئىلغاي ئەو وزارەتە، لە جىاتى ئەو وزارەتە هەبىتەتېك بىتن تابعى ئەنجومەنى وزيران بىت
باشترە، زۇر سوپاس.

بەرېز سەرۆكى ئەنجومەن:

بەنىسبەت ئەمە حكومەتى فېدرال چەندە، ئەوئى كە پىويستە بۇ هەرېم لىمان وەرگرتوو، نىمە وزارەتى خارجىمان
نىيە، چونكە لىرە ئىختصاصى حكومەتى فېدرالە، چونكە هەندى وزارەت هەبىە هەروا، بەنىسبەت وزارەتېك بۇ
دەرەوئى هەرېم، لەبەر ئەھمىيەتى كەرگوك و ناوچەكانى تر كە دەبىت بەرېنەو بۇ جىبەجى كردنى ماددەى 136
كە بە ماددەى 58 مەشهورە، موئەسەسەيەكەمان دەوئەت لە موستەواى وزارەت بىتن، زۇر موناقتەشە كراو، بۇيە
وزارەتېكمان دايتى، چونكە پىش كۇتايى 2007، دەبىت ئەو ماددەيە جىبەجى بكرىتن، پىويست دەكاتن هەموومان،
هەموو جەهدىكەمان بۇ سەرف بكەن، بۇ ئەھمىيەت دانىكە بەو ناوچانە، گرنگىەكى زۇر هەبىە، كەى جىبەجى بوو؟ نىمە
وزارەتەكە ئىلغا دەكەين، شىرىن خان، فەرموو.

بەرېز شىرىن عبدالرحمان دىنۆ:

بەرېز سەرۆكى ئەنجومەن.

لە فەقەرەى (ب) كە دەلئەت(يچوز ان يچم مجلس الوزراو وزراو اقلېم)، بەلاى من باشترە بكرىتە(يچب ان يچم مجلس
الوزراو وزراو اقلېم)، بەس ئەفە، يەئى ئەو (يچوز)ە داعى نىيە، بۇجى يچوز؟ بۇجى ئىحتىمال، زۇر سوپاس.

بەرېز سەرۆكى ئەنجومەن:

يچوز باشترە، چونكە هەندى حالەت دىتە پىشەو وەزىرى هەرېمى نەوئەت، وەزىرى هەرېم بۇ كاروبارى تايبەتە،
مەسلەن لەبەر ئەوئى ئىتفاق هەبىە دوو وەزىر يان چوار وەزىرى هەرېممان هەبىە، بۇ كاروبارى وزارەتېكى تر، بەلام
ئەگەر ئەوئەش نەبىت، هەندى جار وەزىرى هەرېممان دەوئەت بۇ كاروبارى دەرەوئى يان بۇ ئەنجومەن يان بۇ هەر شتىكى
تر بىت، لەبەر ئەوئە بوترىتن يچوز، دەرگا دەكرىتەو، فەرموو.

بەرېز بارزان محمد قادر:

بەرېز سەرۆكى ئەنجومەن.

من تەنھا ئىزافەيەك بۇ وزارەتى كاروبارى شەھىدان ئەنفال ئەلئىم بكرىت، چونكە ئەنفال، عەمەلىيەى جىنۇسايەدە،
حالەى شەھىدى تەبىعى نىيە، چونكە ئەو حالەتە ئەنفالە من وا دەزانم ئەگەر حكومەتى مەركەزى بكەوئەتە حالەى
ئەوئى تەعويز وەرېگرىنەو لىيان، يەئى وەك حالەتېكى بەشدار كردنى حالەتى جىنۇسايەدەكە، وەكو شەھىدى تەبىعى
نەبىت، سوپاس.

بەرېز سەرۆكى ئەنجومەن:

خۆی ئەوەش راستە، بەلام شەهیدان ئەنفالیش هەر شەهیدان، فەرموو.

بەرپز د. شکرپەرسول ابراهیم:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەبەر ئەوە من ماوەیەکی زۆرە لەسەنتەری ئەنفال ئیش دەکەم، چەند حالەتەمان هەبوو، ناردوویمانە بۆ شەهیدان، دەلێن ئەمە لەگەڵ ئێمە یەک ناگرێتەو، شەهید جیاوە ئەنفالیش جیاوە، لەبەر ئەوە بەرای من یەعنی زیاد بکریت، وەزارەتی ئەنفال، یان جینۆساید، سوپاس.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

خۆی دەکریت ئەگەر ناویش نەکریت، دەزگای بەدواچوونی کێشە ئەنفالەکان دروست بکریت، تا ئیستاش خۆ شەهیدانیش خۆ وەزارەت نەبوو، دەزگایەک بوو لە هەولێر بەتایبەتی، لە سلێمانی پرۆژەش هەبوو کە ببێتە وەزارەت، نازانم خۆی دەکریت هەردوو ناوەکە پێکەووە بێت، و، دەشکری ئە ناوەکان بە جودا بێت، باشە با بزانی کێ تر قسە لەسەر ئەو بابەتە دەکات؟ فەرموو کاک عوسمان.

بەرپز عثمان عبدالله قادر(بانی مارانی):

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

کاروباری ئەنفالەکان عیلاقیەتی بە وەزارەتی مەروفاپەتیەو هەیە.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

راستە ئێمە لە سلێمانی وامان لیکردوو، بەلام لێرە وەزارەتی مافی مەروفاپەتی بە جودایە و عیلاقی بە ئەنفال نییە، منیش حەزم دەکرد ئەو وەلامە بێم، بەلام لەویش لەت کراو، لەویش نییە.

بەرپز حاتم محمد جان حسن:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

بە قانەعتی من لەسەر وەزارەت شەهیدان ئەنفال هیچ کات جیا ناگرێتەو، وەکو شەهیدیکی میلیتەتی ئێمە جیا ناگرێتەو، یەعنی وەکو وەزارەتی شەهیدان حیساب دەکریت.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو رەئی بوو، نوقتەتی نێزام نەبوو، فەرموو کاک خدر.

بەرپز خضر سلیمان خلیل:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

هەر وەک ئێوەی هیژا دەزانن، پێکھاتە گەلی کوردستانی، گشت کوردی موسلمان و هی کوردی ئیزیدی و هی برای کورستانی پێک هاتیە، ئەگەر کوردستانی قەدەرێک پراکتیک باش مافی مەدی پاراستینە وریژ هاتە گرتینە، ئێمە گەلەک پێ خۆش بوو، ئەنجومەنی وەزیران مادام یاسایەک دارستن، یاسا پشتیوانی وئ کاری پراکتیک بۆ ئێمە دەست هاتی کردبا، ئەفە یەک، حکومەتا بەغدايي ئەگەر بەراورد بکریت لەگەڵ حکومەتا فیدرال، حکومەتا ناو کوردستانی قە کری ترە، وەزارەتی ئەوقاف و کاروباری ئاینی، ئێمە هی دین و دیانەت و تاییفە چی کری؟ بەدیتنا من دیان و تاییفە پتر بەسەنگدەترە وی دین و وی تاییفە، ئەم و وەکو کوردی ئیزیدی وەک برا کورستانی جیی مە قە وەزارەتی جییە؟ ئەم نزانین مە راوەستین تا حکومەتا مە یەک دەبیتن کە حکومەتا بە خیر یەکی گرت و کئ مە تشەکی خۆ نەدیت، وەزیری بۆ برا تورکمان و وەزیری بۆ برا کورستانی، ئەم کوردین و ئێمە مافی خۆ دویت، زۆر سوپاس.

بەرپز خورشید سلیم شیرە:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو هی ئەو باریە کە وتی، ئیستا لە وەزارەتی ئەوقاف مەشروعیک هەیە، مەشروعیک تەواو کامل، بەنیسبەت دیانەتی یەزیدی و، مەسیحی و، هەتا مەسەلەکی کاکەیی نووسراوەتەو بە کاملی، ئیشیشی تیدا کراو، ئەم مەشروعە وەک

ئەوۋى كە من ئاگادارم دراوتەوۋە ئەنجومەنى ۋەزىران، چاۋەرىپى يەكگرتنەۋى ھەردوۋى ھەكومەت دەكەين، بۇ ئەۋەى ئەم مەشروە بېتە پەرلەمان، ھەموو شتىكى بۇ حازر كراۋە، سوپاس.

بەرىز تاڭگە محمد على:

بەرىز سەرۋى ئەنجومەن.

تەبعەن دۋى ئەۋەى كە ۋەزارەتەكان دانراون و، ئەنجومەنى ۋەزىرانى ھەردوۋى ئىدارەى سلېمانى و، ھەولېر ھەستىيان بەۋەى كە ۋەراغىك ھەيە، بۇ ھەر سەرۋى ئەنجومەنى ۋەزىران، ھەريەكەيان ئاڧرەتتىكىان تەعەن كەرد، بەناۋى راۋىزكارى ئەنجومەنى ۋەزىران بۇ كاروبارى ئاڧرەتان و كاروبارى ژنان، جا نازانم ئىستا يان ۋەراغى ئەۋەيە ئەندامىكى مەكتەبى سىياسى ئاڧرەت لەو دانىشتانە ھەبوۋە، يان دەزانم لە مەسەلەى ماقى مروڧ و ئەوانە، مەسەلەى ئاڧرەت مەسەلەىكى عالەمىيە ئەمرو، ۋەزىيە ئەۋە نىيە كە بلېى ئاڧرەت ماقى نىيە، لەبەر ئەۋە دەبىت ۋەزارەتى ھەبىت، الحمدلله مافەكانى زورى دەستەبەر بوون، بەلام ھەست دەكەم ۋەراغىك ھەيە، ئەگەر ۋەزارەتى ئاڧرەتان يان ۋەزارتى ژنان دابنېن، بۇ كاروبارى ژنان و، خۇشېش نىيە، ئەگەر ۋەزارەتى ھەرىم دابنېن، (وزارە الدولە لشؤون المرأة)، ۋەزارەتتىكى فعلى بېت، ئىمە ۋەكو ئاڧرەتان و ژنانى پەرلەمان پېمان خۇشە بېت، زور سوپاس.

بەرىز سەرۋى ئەنجومەن:

زور سوپاس، كاك غفور، ۋەرموو.

بەرىز غفور طاھر سعید مخمورى:

بەرىز سەرۋى ئەنجومەن.

بەناۋى خۋى گەورە و مېھربان.

لەسەر ۋەزارەتى ژمارە ھەشت ۋەزارەتى كاروبارى كۆمەلایەتى بە عەرەبىيەكەى دەلېت (وزارە العمل و الشؤون الاجتماعية)، دەبىت ئەۋەش بىكرېتە ۋەزارەتى كارو كاروبارى كۆمەلایەتى، ئەۋە تەرجومەكەى، دواتر لەسەر كاروبارى شەھىدان، من دەنگ دەخەمە پال ئەو بەرىزانەى كەباسى مەسەلەى ئەنڧالەكانىان كەرد، لەبەر ئەۋەى بەداخەۋە ئەنڧالەكان ۋەكو پېۋىستە تا ئىستا كاروبارى ئەوان راناپەرىندى ۋەكو پېۋىست بايەخىان پى نەدراۋە و، ئەگەر ئىمە تېبىنىش بىكەين، زۆربەى زورى كەس و كارى ئەنڧالەكان گلەى زۆريان ھەيە لەو مەجالە، بۇيە من لەگەل ئەۋەدام يان ۋەزارەتتىك بەناۋى كاروبارى ئەنڧالەكان ھەبىتن، يان ئەۋەتە ئىزافەى سەر ئەۋە بىكرېت ۋەزارەتى كاروبارى شەھىدان و ئەنڧالەكان، بەنىسەت ۋەزارەتەكانى كاروبارى ناۋچەكانى دەرەۋەى ھەرىم، من پېم باشە ۋەزارەتى ناۋچە بە عەرەب كراۋەكانى كوردستان بېتن، لەبەر ئەۋەى ديارە مەبەستمان ئەو ناۋچانەيە، ئەو ناۋچانەش پېۋىستان بە ناۋەدانكردنەۋە ھەيە، پېۋىستىيان بە ۋەربوۋكردنەۋەى زىانەكان ھەيە، پېۋىستان بە ۋەرگرتنەۋەى ئەو مولكە زەوت كراۋانەى خۇيان ھەيە، بۇيە ئىمە ۋى لىبكەين، ۋەزارەتى ناۋچە بەعەرەب كراۋەكانى كوردستان، ھەم بە قەۋەت تىرىش دەبىتن، لەبەر ئەۋەى ناۋچەكانى دەرەۋەى ھەرىمى كوردستان، ھەر دەبىت دەگەرپنەۋە سەر ھەرىمى كوردستان، بەلام پاش ماۋەكانى بەعەرەب كوردنى كوردستان ھەر دەمىن ئەو ناۋچانە، پېۋىست بەۋە دەكاتن بۇ ماۋەيەكى زور ئىمە كار لەسەر ئەۋە بىكەين، كە پاشماۋەكان ئەو تەغىرە دىموغرافىيەى لەو ناۋچانە كراۋە ھەموۋى نەھىلېن، تېبىنىيەكانم ھەر ئەۋەندە بوون، زور سوپاس.

بەرىز سەرۋى ئەنجومەن:

بەنىسەت ناۋى ۋەزارەتەكە راستە، دەبىت بە كوردى ناۋى كارو كاروبارى كۆمەلایەتى بېت، چۈنكە لە عەرەبىيەكەى نوسوراۋە (وزارە العمل و الشؤون الاجتماعية)، دەبىت بە كوردىيەكەش ۋا بېت، مولاخەزاتەكانى تىرت، راي موختەلىف ھەيە، جىاۋاز ھەيە، دۋى موناڧەشەى لىدەكەين، كاك جمال، ۋەرموو.

بەرىز جمال محمد قاسم:

بەرىز سەرۋى ئەنجومەن.

تەبىئىي كۆمەلگايەك كە بىر دەكاتەۋە لەۋەى مەجموعەيەكى زۆر ۋەزىر دادەنى بۇ چارەسەر كىرەنەى ئەۋ كېشەنەى كە پەيۋەندى بەۋ ۋەزارەتەۋە ھەيە، ئەۋەى مەن تېببىنى دەكەم لە كۆمەلگەى مەدەنى مەجموعەيەك بەشى تر ھەيە، كە گرنگى پېدراۋە لەۋ ۋەزارەتەى ئېمە گرنگى بى نەدراۋە، ۋەكو ۋەزارەتېك بۇ ھەلېزارەن، ۋەكو ۋەزارەتېك بۇ كرىكار، ئەمە لە ھەموو عالم گرنگى پېدراۋە، ۋەكو ۋەزارەتېك بۇ سەيارە تەبىئى لاي ئېمە ۋەزارەتى ناوخۇ وشەى سەيارش چارەسەر دەكات، بەلام لە شوپانانى تر فىكل خۇى دامودەزگايەكى ترى ھەيە، ھەروھە تەئەمىن ۋەزارەتى تايبەتى خۇى ھەيە حەقە بىر لەۋەش بىرېتەۋە.

بەنئىسەت دەستكەوت و زەرىبە ۋەزارەتى تايبەتى خۇى ھەيە، كە بىر دەكاتەۋە لەۋەى ھەموو لايەك زەرىبەى خۇى بەدات، ھەموو لايەك دەستكەوتەكانى خۇى بختە بەر دەست.

بى كارى و تەئەمىنى زىانى بى كارى، ئەۋە ۋەزارەتېكە، ئەم خالانە ئەگەر بە نەزەرى ئىعتىبار ۋەزىرېت و بىرى لى بىرېتەۋە ۋەزارەتەكە فراوانتر بىرېت و ئەم مەجالانەى تىپادا زىاد بىرېت.

بەپز سەرۋكى ئەنجمەن:

زۆر سوپاس، ئەم ۋەزارەتانەى كە دەستىشان كراۋە، ۋەكو عەرزىم كىرەنەى لەبەر رۇشناىى ۋەزارەتەكاندا لە حكومەتى عىراقى فېدرال، ئەمە يەك.

دوو/ ئەۋ ۋەزارەتانەى كە ئىقتىراح دەكرېن ھەموو بەشن، يان مەدېرىاتن لە ۋەزارەتى جىا جىا، ۋەكو تەئەمىنە، ۋەكو زەرىبەيە، ئەۋانە.

سى/ ۋەزارەتى ھەلېزارەن نايىت بە رەئى مەن، عەقوم دەكەى لەۋەدا نايىت ۋەزارەت بىت، جارى نايىت يەكسەر حكومەتېش بىت، دەبىت ھەيئەتېكى مۇستەقىل بىت پەرلەمان پىشگىرى لى بىكەتن، مۇستەقىل بىت لە ئەحزاب ھەتا لە حكومەتېش، لەبەر ئەۋە ئەگەر ۋەزارەت لە ۋەزارەتېك ترە ھەبىت، يان زۆر پىشكەۋتوۋە، كە حكومەتېش بىت تەئەسېرى لەۋە ناكات لە بى لايەنى خۇى ناكاتن، يان سىستەمىكىان ھەيە ئەۋ ۋەزارەتە ۋا لى دەكاتن سەربەخۇ بىت، ئەۋە لەلای ئېمەدا نىيە، ئەگەر دروستېش بىرېتن ھەيئەتى نەزاهەيە، ھەيئەتى ھەلېزارەنە، ھەيئەتى چاۋدېرىيە، ئىستا كە عايدى حكومەتە، ھەيئەتى چاۋدېرىش ئەگەر بە مەنتىق تەماشىا بىكەين، نايىت عايدى حكومەت بىت، چۈنكە خۇى چاۋدېرى حكومەت دەكاتن، خۇى رەقابەى حكومەت دەكاتن، چۈن دەبىت عايدى حكومەت بىت؟ مەفرۇزە مۇستەقىل بىت سەرۋك پەرلەمان بىت، كە دەئىم مۇستەقىل لە روى قانۇنىيەۋە سەرۋك پەرلەمان بىت، ھەيئەى ھەلېزارەن لە بەغدا مۇستەقىلە، ھەيئەى قەسادە، نەزاهەيە مۇستەقىلە، ئەۋانە ھەموو دەبىت مۇستەقىل بن. فەرموو كاك عىزەدەين.

بەپز عزالدىن سلېم خىددا:

بەپز سەرۋكى ئەنجمەن.

بەپراستى برادەران گەلېك ئاخافتن لەسەر جىن و بىژن، بەس ھەروەكى خۇيا بوو ئەۋ ۋەزارەتا بۇ كاروبارى دەرەۋەى ھەرىم، ۋابزانە ۋەزارەتېكى ۋەختىيە، ۋەكى جەنابىتە گوتى ۋەزارەتېكا ۋەختىيە، ئەگەر ھاتو كەركووك ئان شەنگار نەھاتە سەر ۋەزارەتا، ئەۋ ۋەزارەتا لەغو دەبىت، ئان ھەر دەمىنېت كارى خۇ ئەدا دكەت، ئېك.

ئان بىژىت ئەگەر ماددا پەنجاۋ ھېشتى ھەتا تەتېبىق كىرەن، ئەم دى ئىستىغنائ ۋەزارەتى، ئان نا، ۋەك پىرسىار، يەنى روى كىرەنەۋە بۇ چەندى، ۋەزارەتا ھەرىمىش مەنەفېتن رەزامەندىا، ئان رازى بوونا خەلكەكى ئىت فان ۋەزارەتا ھەر ۋەزىرېك ھەبىت، ئان خەلكەك ھەبىت ۋەزىرېكى بۇ دائەنى بى كار و بى تىشەك ھەبىتن و ۋەزارەتېك دابىت، بەپراستى ئەۋە تىشېكى موزمىنەۋ نە ئىجابىيە ئەۋ تىشە، بەس ئەگەر ۋەزارەتا ھەرىم دانېن بۇ كاروبارىت فلان تىشى دەست نىشان بىكەين ئىت لە ياسايدى مەعقولترە ۋەكو ۋەزارەتا پىشتى ھېقى دانان بۇ كاروبارىت فان تىشتا، ئەمە ۋەللا فەراغېكى چۈنكە كەسېك بىتن ۋەزىرەك ھەبىتن بۇ ۋەزىرى ھەرىمى ھەموو شتەك سىبىيە بەپراستى.

وزارەتا ئەوقاف و كاروبار ئىسلامى و اجزانم ئەگەر ئەمە بېيىت كاك خدر گوتى ئەو ووزارەتەش بېتە كرن، بەس لە قانۇنى ئەحوال شەخسىدا ھەيە ئەم داخوازىت كەرگوكو لە دەستووریدا بېتە چەسپاندىن وەكو قانۇنىكى ئەحوال شەخسى ھەبېتن و كاروبارى قى خەلكى ئاينى ئەفرۇبە بكات، زۆر سوپاس.

بەرز سەرۆكى ئەنجومەن:

بەنسىبەت ووزارەتى كاروبارى دەرەوى ھەرىم، ئەو زۆر موناقتەشەمان كرددو، تەبەن لەگەل جى بەجى كرددى ماددە (136) كە بە ماددە پەنجاو ھەشت ناسراو، خۇى ئەو ئەشەكەى نامىنېتن، بەلام ھەر وختىك پېويستى بېت و ئەشەكەى ماىت، جا چ كەرگوكو بېت و، چ سنجا بېت، چ خانەقېن بېت ئىش و كارەكەى خۇى دەكاتن، بەلى كاك شېروان.

بەرز شېروان ناصح حىدرى:

بەرز سەرۆكى ئەنجومەن:

ئىمە ئەگەر تەماشى قانۇنى ئەنجومەنى ووزىران بگەين، كە لە سالى 1992 دەرچوو، ھەتا ئىستا شەش جار تەعدىل كراو، "استحداث"ى ووزارەت كراو، دەمچى ووزارەت كراو، ئىلغاي ووزارەت كراو بەپى پېويستى ئەنجومەنى ووزىران، ئەو تروخانەى برادەران دەكەن ھەمووى لە جىگاي خۇيەتى، ئىمکان ھەيە لە موستەقەل دىسان تەعدىلات بكرىت، گۆرانكارى بكرىت، ئستىجداسى تازە بكرىت، ووزارەتى تازەش بكرىت، ئىلغاش بكرىتەو، بۇيە بە قەناعەتى من ئەو موناقتەشەيەكى زۆرى برد، داوا دەكەين كە بدرىتە دەنگدان لەگەل رېزماندا.

بەرز سەرۆكى ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، من تېبىنىيەكم ھەيە لەسەر ئەوانە، وشەى ووزىرى ھەرىم ئەگەر بۇ كاروبارى شتىك نەبېتن، ئەمە ئىتىفائىكە، رەنگە لەبەر ئەوئىتىفائىكى سىياسىيە، رەنگە وەكو گوتمان حكومەتىكى ئىتىفائىيە، يەئنى ئىمکان ھەبېت بۇ رازى كرددى لايەك، ووزارەتى ھەرىم بدرىتن بى دەست نىشان كرددى كاروبارەكەشى، ھەرموو كاك عادل.

بەرز عادل محمد امين:

بەرز سەرۆكى ئەنجومەن:

من دەزانم جەنابتان باستان كرد، كە ئىتىفاق كراو لەسەر ئەو ووزارەتانەو تەوزىعەش كراو، بەلام ھەرەكو تېبىنى دەمەوئىت پېشنىارى خۇم بەدەم لەسەر ئەو ووزارەتانە.

ووزارەتى ئاوەدان كرددەو نىشتەجى كردد، ھەموومان دەزانن نىشتەجى كردد نەخۇشەيەكى درېز خايەنى ئەم ولاتەيە ئەزمەيەكى زۆر گەورە ھەيە، يەئنى بە رەئى من ووزارەتى ئاوەدان كرددەو جيا بوايە لەگەل ووزارەتى نىشتەجى كردد، ئەوئىش جيا بوايە، لەبەر ئەوئى ووزارەتى ئاوەدانكردەو فراوانتر و شتى زۆرتەر دەگرىتەو، ھەمووتان دەزانن كوردستان چەند وىران و كاوئە، نىشتەجى كرددن كېشەيەكى رۇزانەى خەلك و زۆرىش موزمىنە، من پېم باش بوو ووزارەتى كارەبا و ئا بەيەكەو بوايە، لەبەر ئەوئى لە ئاوى خواردنەو دەست پى بگە تاوەكو دروست كرددى ئاوى بەنداو، ئاودېرى كارەبا و ئا پەيوەستن بەيەكەو، بۇ ئەوئى ئەگەر ھاتو ئىمە ووزارەتى كارەبا و ئا بەيەكەو بوايە، لە كاتىكدا كېشەى ئا پېويستى بەويە كارەباى بۇ دابىن بگەين، ئاسانتر بوو بۇ ووزىرىك تەعامول لەگەل ئەو ووزە بكات، من پېم باش بوو ووزارەتى عەقارات و زەوى و زار ھەبېت، چونكە لەسەردەمى دەولتەتى عوسمانىيەو تاوەكو ئىستا كېشەى زەوى و زار بەردەوامەو چارەسەر نەكراو، من ھەر بۇ نموونەش پىتان دەئىمەو، ئەمە سەنەدىكى سەد سالىيە، سەد سال بەر لە ئىستا ئەم سەنەدە لە دائىرى تاپۇ بەناوى كى نووسراو، تاكو ئىستا ماوئەتەو چارەسەر نەكراو، ووزارەتى عادل راستە تاپۇ وەكو خۇمان دەئىين عايدى ووزارەتى عادلە، بەلام ووزارەتى عادل مەشغولى دادگايەكانە، زۆر گرنگى بە عەقارات و ئەوانە نادات، يەئنى بەراستى ئەو كېشەيەكى موزمىنە ماوئەتەو نە خاوەن زەوى و زار دەتوانن بەكارى بېنن، نە نەوكانىش ديارە، رەنگە بەناوى كەسكەو تۆمار كراو ئەمە لە سالى 1329 تاكو ئىستا بەردەوامە ھەر بەناوى ئەو وەرسەو دەرپۇنەو، وەرسەكە دەگەينتە دوو ھەزار كەس، يەئنى حەق وا بوو ئەو ووزارەتەشى شمول كرددبوايە، چونكە كېشەيەكى درېز خايەنە، سەبارت بە ئەنقالىش بە رەئى من ئەنقال

كيشه يه كه زۆرى دەوئىت وەزارەتتىكى تايىهەتى دەوئىت، بەلام ئەگەر چى ناكرىت رىككەوتن ھەيە لەسەر ئەو ھەكو ھەنابتان فەرمووتان، لە بەغدا بەگوئىرەى وەزارەتەكانى بەغدا ئىرەش دانراو، ھەق وايە ھەكو كاك غەفور وتى لەگەل وەزارەتى كاروبارى شەھىدان ئەنفاللىش بخرىتە پالى، زۆر سوپاس.

بەرزى سەرۆكى ئەنجومەن:

فەرموو شوكرى نىرۆيى.

بەرزى شكري صالح تەر:

بەرزى سەرۆكى ئەنجومەن.

بە تەسەورى من ئەم مەوزوعە نەك بە تەسەورى من ھەموو دەزانن ئەم مەوزوعە لە دەروەى پەرلەمان زۆر موناھەشەى لەسەر گراو ھەناو پەرلەمانىش لىژنەى ياساى ديارە زۆر دىراسەتى گەروو، ئەم ھەموو موناھەشەمان گەروو توانیمانە وەزىر بەكەينە وەزارەت و، دەسلەتلىش بەكەينە دەستە و، وەزارەتى كاروبارى كۆمەلەيەتى و كار زياد بەكەين، زياتر ھىچ شتىكى تەمان نەگەروو لە قەسە كەردن زياتر، بە تەسەورى من ئەم ھەموو موناھەشەى پى ناوئىت، چونكە شتەكە گراو ھەستىر دەست بەرز بەكەينەو ھەكو دەنگدان لەسەرى، سوپاس.

بەرزى سەرۆكى ئەنجومەن:

يەئنى موناھەشە داخرا، ئەگەر خالى نىزامى ھەيە، ئەگەر خالى نىزامى نەبىت، دەئىم خالى نىزامى نىيە، فەرموو چنار خان.

بەرزى چنار سەد عبداللە:

بەرزى سەرۆكى ئەنجومەن.

بەمبورو سەرۆكى پەرلەمان، مامۇستا نازناز ناوى نووسى بوو پىم وايە تىبىنىيەكەشمان تۆزىك لە جىي خۇيەتى، بەس ئەگەر ئىجازە بەدەيت، يان ئەو قسان بەكات، يان من لە جىياتى ئەو قەسە بەكەم، خالى نىزام نىيە، دەزانم بەس ئىدى ناچارىن قەسە بەكەين، سەبارەت بەناوى پەرورەدە.

بەرزى سەرۆكى ئەنجومەن:

جارى ئىزەنم نەداوى قەسە بەكەى، تۆ پىشنىارىكت كەرد، رەئىم نەداوئەو، جا نازناز نازناز بۆ ناوى نەنووسراو، تىبىنىش كەرد كە دەستى بەرز كەرد، بۆ ئەو تە قەسە بەكات قەسەكانى خۇى داوئە تۆ، فەرموو خاتوو نازناز.

بەرزى نازناز محمد عبدالقادر:

بەرزى سەرۆكى ئەنجومەن.

ئەگەر تەرجومەى وەزارەتەكان بەكەين، لىرە ھەلەيەك ھەيە لە وەزارەتى تەعلیم عالی، چونكە لەوى نووسراو وەزارەتى تەعلیم عالی و بەحسى عىلمى، كەچى لە تەرجومە كوردیەكە بۆتە خویندىن بالۆ، خویندىن تەرجومەى تەعلیم نىيە، كەواتە لىرە دەبىت بىتە فیركردنى بالۆ، فیركردنى بالۆش بۆ دىراساتى عولیا غەلەتە بەراستى، چونكە خۇى لە ئەساسدا دىراساتى عولیايە، بۆيە با ئىمە لە تەرجومە كوردیەكە راست برۆين لە ئىستاو لەسەر تەرجومە عەرەبىيە چەوتەكە نەرۆين، بىكەين بە وەزارەتى خویندىن بالۆ توپزىنەوئەى زانستى ھەر ھەمان تەرجومەكەى خۇمان، بەلام وەزارەتى پەرورەدە با بىتە وەزارەتى پەرورەدە فیركردن، چونكە بەشیک لە پرۆسەى ئەو دوانزەدە سالەى كە قوتابى دەخوینت فیركردنە، بۆيە فیركردنەكەى پىو بەكەين، چونكە تەنھا ئىمە جانبى پەرورەدەبىمان لەبەرچاوى نىيە، جانبى پەرورەدە ھەدەقەى يەكەمە، ھەدەقەى دوووم فیركردنە، بەتايبەتى لەخویندىن دواى سى ناوئەندى، بۆيە پىشنىار دەكەم با ئىمە ھەر لە ئىستاو بە راست برۆين، وەزارەتى پەرورەدە زۆر لە لىژنەى پەرورەدەش موناھەشەى ئەو شتەمان گەروو، وەزارەتى پەرورەدە فیركردن بىت، ئەوئىشنىان وەزارەتى خویندىن بالۆ توپزىنەوئەى زانستى بىت، زۆر سوپاس.

بەرزى سەرۆكى ئەنجومەن:

تېبىنەكەت بەجىيە بەنيسەت وەزارەتى خويىندى بالا، بەنيسەت وەزارەتى پەروردە لەگەل ھۆكۈمەتى ھەرئىم دانووسىووه، لە بەغداش ھەروايە، ئەگەر چى لە واقىعدا پەروردە تەنيا ئەو نىيە، تېبىنەكەت فېرگىرەنەشە، بەلام بەراستى ئەگەر ئىمە ھەموو تېبىنەكەت لېرە وەرگىرەن لە ھۆكۈمەت تىك دەدەين، چونكە مەسەلەى ئەوانە زياتر لە ئەساسدا دەبوايە پرۆزەكە لە ھۆكۈمەتەوہ بۇمان بېتەن، ئەمە ئىستىسنايە، ئىستا لەبەر رۇشنايى ئەو ئىتىفاقە قسە دەكەين و قانونەكان تەعدىل دەكەين، ئەگەرنا تەعدىلى وەزارەتەكان، ناوى وەزارەتەكان، ئىستىجداسى وەزارەتەكان، مەفرۇزە پرۆزەيەك بېت لەلايەن ھۆكۈمەتەوہ بۇمان بېت، بەو پەلە پەلەش بوو ھەموو كەردنى وەزەكە، لەبەر رۇشنايى ئەو ئىتىفاقەى كە دەنگمان بۇ دا، زۇر مەجالمان نىيە، ھەتا ئەگەر وەزارەتەش دابنەين، پېويستە ھۆكۈمەت پېمان بلىتەن و پرۆزەيەكمان بەداتى، بلىت ئەو وەزارەتە ئەو پېداوويستەتى، تەكايە ياساى دامەزراندنى ئىستىجداسى بەكەن بۇمان دابنەين، بەلى كاك مەلا ئەنومەر.

بەرئىز ملا انور محمد غفور:

بەرئىز سەرۆكى ئەنجومەن.

پېم وايە ھەدەف لە دانىشتەكەى ئىمە، وەكو جەنابت رۇشنت كەردەوہ، بىرىتى يە لە تەعدىل كەردنى قانونى ئەنجومەنى وەزىران لە (17) وەزىر، يان لە (15) وەزىر بووہ بە (27) وەزارەت، يەئنى ئەوہ ئىستا كاتى ئەو موناقتەشە نىيە، چ وەزارەتەىكى تر ھەبېت و چۇن بېت و لەبەر رۇشنايى ھۆكۈمەتى فېدراالە قەزىكە، وەكو جەنابت ئىشارەتت پى كەرد، دەبېت واقىع رۇزگار وا لە پەرلەمان بەكات ئىستىجداسى وەزارەتەىكى تر بەكات و قسەى لەسەر بەكرېت، لەبەر ئەوہ وەخت كوشتن بەو شىوازە و بەو مەغرىبە، لەوانەيە لە مەسلەھەتى دانىشتەكە نەبېت، زۇر سوپاس.

بەرئىز سەرۆكى ئەنجومەن:

نويزى مەغرىبى قەزا بەكوہ مامۇستا، ئەو ھەموو موناقتەشە كۇتايى پى دىنەين، خالى نىزام تەواو، تەنيا يەك خال ھەيە لە موناقتەشەكان دووبارە بووہ، ئەويش مەوزوعى وەزارەتى شەھىدانە، ئايا ئەنقالى لەسەر ئىزاقتە بەكرېت، پېم وايە دەكرېت، ئەگەر پېتان باشە ئەنقال ئىزاقتە بەكرېتە سەر وەزارەتى شەھىدان، يەئنى خوى دوو رەئى ھەيە، ئايا ئەنقال بېتە زمنى تەشكىلاتى وەزارەت، يان وەكىل واتا مودىرەشى بۇ دابنەيت لە زمنى وەزارەتى شەھىدان، ياخود بېتە وەزارەت، ھەر دەبى مودىرەتەىكى ھەبېت، ئەگەر نا وەزارەتى شەھىدان بە تەنيا مودىرەتەشى دەبېت، ئەگەر وەزارەتى شەھىدان و ئەنقالكراوہكان بېت، ئەوہ ئەو وەختەش دەبېت مودىرەتەشى ھەبېت، جا ئەوہى پىي وايە ناوى ئەنقالكراوہكان لەگەل وەزارەتى شەھىدان بېت مەن دەيخەمە دەنگدان، كى پىي وايە لەگەلى بېت؟ خۇش تەئىدى ئەوہ، كى پىي وايە وەزارەتى شەھىدان بە تەنيا بەمىنەتەوہ دەستى بەرز بەكات؟ ئەكسەريەتى دەبېت وەزارەتى شەھىدان ئەنقالكراوہكانەش لەگەل بېت، فەرمو كاك دلېر.

بەرئىز د. دلېر اسماعىل حقى شاوہيس:

بەرئىز سەرۆكى ئەنجومەن.

بىوورە، ھەندىك شت ھەيە وا موناقتەشە ناكرىت، ئەمە، يان ئەوہ، بەراستى مەسەلەى ئەنقال تۇزىك موناقتەشەو دانوستاندن ھەلدەگرېت، شتەىكى زۇر زۇر گىرنگە، ئىمە ماھمان نەداوہ بە ئەنقالكراوہكان وەكو باس كرا، بەلام دانانى كېشەى ئەنقال لەگەل شەھىدان بە بۇچوونى مەن كارىكى ھەلەيە، چونكە ئىمە نايېت ئەنقالكراوہكان بە شەھىد دابنەين، چونكە ئەگەر بە شەھىدمان دانا دەبېت ئەو مەلەفە دابخرېت، بۇيە لە بەرژەوہندى نەتەوايەتى ئىمە نىيە، ئەو كارە لەگەل شەھىدان رىك بەخرېت، دەتوانرېت وەزارەتەىكى ھەرئىم بۇ ئەنقال دابنەيت، دەكرېت لەگەل كاروبارى كۆمەلەيتەدا يەك بەخرېت، دەكرېت لەگەل زۇر وەزارەتى تر بەكرېت، بۇيە ئەم مەسەلەيە بەراستى دەبېت تۇزىك وردتر بىرى لى بەكەينەوہ، زۇر سوپاس.

بەرئىز سەرۆكى ئەنجومەن:

يەكەم دەنگمان لەسەر دا، دووھمىش بۇ وەلامدانەى كاك دلېر، كە دەلى وەزارەتى شەھىد و ئەنقال، ماناى وايە كى ھەويەى شەھىدى پى داوون، ماناى وايە ناكرىت، بەپىچەوانەوہ ئەگەر گوتت وەزارەتى شەھىدان و ئەنقالكراوہكان جيات

كردەو، خۇى لە خۇيدا جيات كردهو، ئەو بە پېچەوانەو خۇت جيات كردهو، خالى نيزام، فەرموو تۇ قسەت نەكردو.

بەپۇز شەبان محمد طاهر صادق؛

بەپۇز سەرۇكى ئەنجومەن.

بە رەئى من دوو وەزارەت ھەببەت، وەزارەتى شەھيدا وەزارەتى ئەنفالى فەرقىەك خستومە نىوان ھەردووگى.

بەپۇز سەرۇكى ئەنجومەن؛

ئەو خالى نيزام نىبە عەفوم بکە، ئەو پېشنيارە، كاك مەحمەد فەرەج فەرموو.

بەپۇز محمد فرج احمد؛

بەپۇز سەرۇكى ئەنجومەن.

ئەگەر قىياسى ئەم وەزارەتانە لەسەر بەغدا بکەين، لەوئ وەزارەتى ھىجرە ھەيە، دەكرىت حەللى ئەم كىشەيە پى بکەين. يەئنى مادام وەزارەتى ھىجرە لەوئ ھەيە، لىرە وەزارەتى ئەنفال و ئاوارەكان بۇ نموونە، دەتوانين ئەو ئىشكالە پى حەل بکەين. يەئنى ئەو لەوئ ھەيە، مادام لەوئ ھەيە، دەكرىت لىرە ئەمە پى حەل بکەين ھىجرەت بکەين بە وەزارەتى ئەنفال و ئاوارەكان.

بەپۇز سەرۇكى ئەنجومەن؛

فەرموو كاك مەلا سەعدەدين.

بەپۇز ملا سەئالدين ملا عبەاللە مولود؛

بەپۇز سەرۇكى ئەنجومەن.

باشە جەنابى سەرۇك ئەدى ئەنفال شەھيد نىبە، با بەپۇبەرايەتى ئەنفال، كە يەكك چۆتە سەنتەرى ئەنفال لە دەزگای شەھيدان قەبوليان نەكردو، مانا ئەو نىبە، كە ئەنفال شەھيد نىبە، دەتوانين قەرارىكى لەسەر دەربچوئىن، خۇزگە وەزارەتى ئەمنى قەومىش ھەبوايە، كە ئىستاكە زۇر زۇر پېويستيمان پى ھەيە وەكو قەومى كورد، زۇر سوپاس.

بەپۇز سەرۇكى ئەنجومەن؛

كاكە دەنگى لەسەر درا، ئەگەر چى لەبەر ئەوئ رى گەورەيە، ئەگەر نا ئىمە ھەر چۆنىك بىت ئىتيفاقى پى جى بەجى دەكەين، ئىتيفاقىكە دەيكەينە قانون، لەبەر رۇشنايى ئەو پىرۇزەيە كە تەقدىم كراو بە تىگەيشتى ھەموو شتىك، بەلام رەغبەتى زۇرى ئەوئە كە ئەنفال ئىزافە بكرىتن، دووبارە دەكەمەو يەكەم مانا ئەو نىبە، كە ئەنفال بەشىكە لە شەھيدان، بەپېچەوانەو ئىستا جىاى كردهو، وەزارەتى شەھيدان و ئەنفالكرائەكان، وانا بەشىكى شەھيدان و بەشىكى ئەنفالكرائەكان، ئىستاش دەپخەينە دەنگدانەو، دەپخوئنمەو بەرەچا و كىردنى تىبىنيەكانى كە لە موناقتەشەكەتان دا بوو:

ماددەى سىيەم:

ماددەى نۆيەم لە ياساى ئەنجومەنى وەزيران و سەرچەم ئەو ھەموار كىردنەنى بەسەريدا كراو ھەلدەو شىندىرتەو، ئەمەى خوارەو جىگەى دەگرىتەو.

أ- ئەنجومەنى وەزيران ئەم وەزارەتانەى خوارەو دەگرىتە خۇ:

1- وەزارەتى ناوخۇ.

2- وەزارەتى دارايى و ئابوورى.

3- وەزارەتى داد.

4- وەزارەتى كاروبارى پېشمەرگە.

5- وەزارەتى گواستەو.

6- وەزارەتى پەرورەدە.

- 7- وزارتى تەندروستى.
- 8- وزارتى كاروبارى كۆمەلەيتى.
- 9- وزارتى ئەوقاف و كاروبارى ئايىنى.
- 10- وزارتى دەرامەتە ئاويەكان، گوتمان عەرەببەكەى (الموارد المائية) چى بېتىن واى لى بىكرىت.
- 11- وزارتى ئاودانكردنەو و نىشتەجىكردن.
- 12- وزارتى پلاننانان.
- 13- وزارتى مافى مروؤف.
- 14- وزارتى خويندىنى بالاً توپژىنەو وى زانستى.
- 15- وزارتى كشتوكال.
- 16- وزارتى كاروبارى شەھىدان و ئەنفالكراوكان.
- 17- وزارتى رۇشنىبرى.
- 18- وزارتى كارەبا.
- 19- وزارتى سامانە سروشتىەكان.
- 20- وزارتى شارەوانى.
- 21- وزارتى وەرزش و لاوان.
- 22- وزارتى كاروبارى ناوچەكان لە دەرمەوى ھەرىم.
- 23- وزارتى بازارگانى.
- 24- وزارتى پىشەسازى.
- 25- وزارتى ژىنگە.
- 26- وزارتى گەشت و گوزار.
- 27- وزارتى گەياندىن.

بەدەكرى ئەنجومەنى وەزىران چەند وەزىرىكى ھەرىم بگرىتە خۆ.
 ماددەكە دەخەمە دەنگدانەو، ئەو وى تەئىدى دەكات دەستى بەرز بىكاتەو، زۆر سوپاس، كى دژىەتى دەستى بەرز بىكاتەو؟ زۆر سوپاس، دوو كەس دژىەتى، ماددەكە بە زۆرىنەى دەنگ وەرگىرا، ماددەى چوارەم بخوینەو.

بەرىز عبدالكرىم ابوبكر ھەمەوئەندى:

بەرىز سەرۆكى ئەنجومەن.

ماددەى چوارەم: كار بە ھىچ دەقەك ناكرىت كە لەگەل ئەحكامى ئەم ياساىەدا ناكۆك بىت.

بەرىز عونى كمال سعید بزاز:

بەرىز سەرۆكى ئەنجومەن.

ماددەكە بە عەرەبى دەخوینەو:

المادة الرابعة: لا يعمل باي نص يتعارض مع احكام هذا القانون.

بەرىز سەرۆكى ئەنجومەن:

تكا لە ئەندامە بەرىزەكان دەكەم ئەو وى تەئىدى ئەم ماددەى دەكات دەستى بەرز بىكاتەو؟ زۆر سوپاس، كى دژىەتى دەستى بەرز بىكاتەو؟ زۆر سوپاس، بەگشتى دەنگ وەرگىرا.

بەرىز عبدالكرىم ابوبكر ھەمەوئەندى:

بەرىز سەرۆكى ئەنجومەن.

ماددەى پىنجەم: ئەنجومەنى وەزىران دەبى ئەحكامى ئەم ياساىە جىبەجى بىكات.

بەرىز عونى كمال سعید بزاز:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

ماددەکە بە عەرەبی دەخوینمەوه:

المادة الخامسة: على مجلس الوزراء تنفيذ احكام هذا القانون.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

تکا لە ئەندامە بەرپزەکان دەکەم ئەوهی تەئیدی ئەم ماددەیه دەکات دەستی بەرز بکاتەوه؟ زۆر سوپاس، کۆ دژیەتی دەستی بەرز بکاتەوه؟ زۆر سوپاس، بەگشتی دەنگ وەرگیرا.

بەرپز عبدالکریم ابوبکر هەمەوهندی:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

ماددەى شهشهه: ئەم یاسایە لە رۆژی دەرچواندنیەوه جیبەجۆ دەکریت و لە رۆژنامەى فەرمى (وهفایعی کوردستان) بلاو دەکریتەوه.

بەرپز عونی کمال سعید بزاز:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

ماددەکە بە عەرەبی دەخوینمەوه:

المادة السادسة: ينفذ هذا القانون اعتبارا من تاريخ اصداره وينشر في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان).

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

ماددەى شهشهه به كوردى و عەرەبى خویندرايهوه، دهیخهینه دەنگدانەوه، تکا لە ئەندامە بەرپزەکان دەکەم ئەوهی تەئیدی ئەم ماددەیه دەکات دەستی بەرز بکاتەوه؟ زۆر سوپاس، کۆ دژیەتی دەستی بەرز بکاتەوه؟ زۆر سوپاس، بەگشتی دەنگ وەرگیرا، یاسایەکە هەمووی دەخهینه دەنگدانەوه، یاسای هەموار کردنی هەوتەمی ئەنجومەنى وهزیرانى هەریمی کوردستانی عێراق ژماره (3)ی سالی (1992)ی هەموار کراو، که ماددەکانمان خویندەوه یەکه یەکه دەنگمان لەسەردا، ئیستا بەگشتی دهیخهینه دەنگدانەوه، کۆ لەگەڵ دەرچونیهتی دەستان بەرز بکەنەوه؟ کۆ دژه؟ به تیکرای دەنگ وەرگیرا، زۆر سوپاس.

کاک شیروان یاسایەکەى تر بخوینمەوه.

بەرپز شیروان ناصح حیدری:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئیستا دەست بە پرۆژەى دووم دەکەین، برای بەرپز کاک عەبدولکەریم دیباجەو ماددەى یەك دەخوینیتەوه به كوردى.

بەرپز عبدالکریم ابوبکر هەمەوهندی:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەناوی خوادى گەوره و میهرەبان

بەناوی گەلهوه

ئەنجومەنى نیشتمانیی کوردستان - عێراق

پشت به برگهى (1) له مادهى (56) و ماده (53) ی یاسای ژماره (1) ی سالی 1992ی هەموارکراو ولهسەر

خستنهرووی ژماره یاسایی له ئەندامانی ئەنجومەنى نیشتمانیی کوردستان-عێراق، ئەنجومەنى نیشتمانیی له دانیشتنی

رۆژی / / 2006 بریاری دانانی ئەم یاسایەى خوارهوهی دا:

یاسای ژماره () بۆ سالی 2006

یاسای هەموار کردنی یەکهمی یاسای سەرۆکایهتی هەریمی کوردستان – عێراق

ژماره (1) بۆ سالی 2005